

KAM po Česku

KAM je dítě a jako takové je něčím jedinečné. Vychovávat je znamená vychovávat také sama sebe.

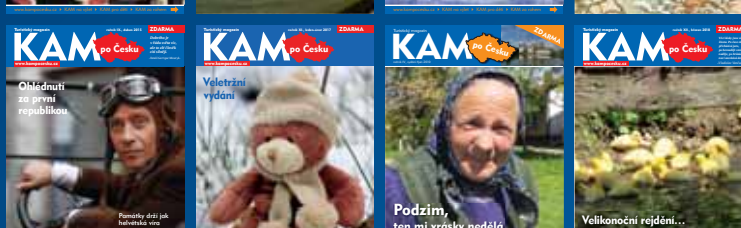
-redakce-

www.kampocesku.cz

KAM po Česku 100 vydání

Magazín KAM po Česku začal vycházet v roce 2007 skromně a nenápadně. Dnes je úspěšným, navíc jedním z posledních zdarma vydávaných magazínů na papíře u nás. Víc než dvanáct let si zakládá na tom, že je celonárodní, zdravě patriotický, vždy apolitický a pravdomluvný. Své čtenáře provádí napříč Českou republikou, přináší novinky o cestování a zve své čtenáře na výlety doma i v příhraničí. Mapuje kulturní dění, podporuje řadu charitativních akcí a pravidelně připomíná důležité střípky z naší historie, aby se nezapomnělo. Dlouhodobě je dobrým důvodem k návštěvě turistických informačních center, kde je distribuován. Historie magazínu je historií měnících se potřeb lidí, jak nejlépe trávit volný čas. Byl tu vždy pro vás, milí čtenáři. Jdeme do druhé stovky. Buďte při tom.

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

RODNÝ DŮM FERDINANDA PORSCHEHO

Zveme vás na prohlídku nově zrekonstruovaného domu, ve kterém se v roce 1875 narodil Ferdinand Porsche, automobilový konstruktér a tvůrce vozu Volkswagen. Na autentickém místě jsou představeny zásadní momenty vývoje inženýrského a konstrukčního umění, jehož součástí je životní dílo Ferdinanda Porscheho. Otevřeno pátek–neděle 9:00–17:00.

Využijte kombinovaného vstupného do Rodného domu i ŠKODA Muzea v ceně 100 Kč/50 Kč.

Rodný dům Ferdinanda Porscheho

Tanvaldská 38, Liberec – Vratislavice nad Nisou, T: +420 326 832 028,
+420 326 832 038, E: vratislavice@skoda-auto.cz,
rodnydumporsche.cz, muzeum.skoda-auto.cz

Milí čtenáři,
po dvanácti letech je naše redakce stále nezávislá česká společnost, a to i v době, kdy výprodej národního sebeuvědomění nezná hranic, natož světadílů. Po našem založení 17. 11. 2007 coby nezisková organizace jsme se v březnu 2016

překabátili na tzv. eseróčko, protože úřední šiml zařehl. Když čtete tyto řádky, čtete přesně stý úvodník a já vám za to chci moc poděkovat. Přechat ta má moudra a jinotaje, k tomu je zapotřebí mít odvahu. Proto jsme se také snažili, aby na vás na dalších stránkách KAM po Česku čekalo vždy něco zajímavého, poučného, podnětného a tvůrčího. Vždy v jazyce mateřském, a ne v čengliš hatmatilce. Přestože nejsme historický kalendář, historii rádi připomínáme, aby se nezapomnělo. Naše texty neovlivňuje žádný politický názor, ale když se nám něco nelíbí, šklebně to rádi narub obrátíme. Tak se armáda loudavých minut vleče kolem nás den za dnem. Ohlédnou-li se po dvanácti letech a stém vydání KAM po Česku, co a jak se událo, najdu dost z toho, co bych udělal jinak. Ale už se stalo. Proč jen člověka napadají ty správné myšlenky, až když je po všem? Aby se poučil? Potom nás čeká ještě fůra práce. Děkuji všem našim čtenářům za přízeň i podporu, která nám pomáhá zestárnout při něčem, co má smysl.

Obsah tohoto jubilejního vydání, adventního dvojčísla, se však nikterak neliší od těch předchozích. Stále tu na vás čekají zajímavé tipy na výlety, pořádané akce, knižní novinky nebo něco pro děti a kalendárium. Většina příspěvků se věnuje adventnímu času, kdy snad zjihnou i ty nejotrlejší povahy a neznabozi. Svaty Mikuláš splní své posláni a vánoční stromy se rozsvítí na našich náměstích. Zavoní medovina, svažené víno, pečené kaštany a zazní koledy. Snad přijde i Ježíšek, i když to má vedle Santy Clause a dědy Mráze rok od roku těžší. Buď jak buď, lidé se sejdou u štědrovečerní večeře, mile se na sebe usmějí a nenápadně budou poslouchat, až uslyší zvoneček. A to je koneček i jubilejního úvodníku.

Příjemně prožít závěru roku, veselou mysl, která je půl zdraví, a druhou půlku zdraví nádavkem. Na počtenou v lednu 2019.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Ve jménu kříže
do Litvy

2

Od Samhainu
k Dušičkám

3

Druhá
neznamená
horší

4

Zarputilý
vizionář

5

Železní
bojovníci
z Letné

6

Legendární
ilustrátorka

8

Černí jezdcí řadí

11

Dinosauří
stehno
a jinak nic

13

Jesličky
a půlnoční

15

Pozvání na
Jana Brokofa

18

Půjdem spolu
do Betléma

24

Čekání na
advent

28

Vánoční čas
v Humpolci

29

Adventní čas
ve Valašském
muzeu

31

vychází 31. 10.

vychází 31. 10.

vyšlo 24. 10.

Adventní
dvojčísló

KAM po Česku (měsíčník)

vydává v ČR: Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o., Kubelíkova 1108/30, 130 00 Praha 3, IČ: 04892232
tel.: +420 222 944 816-7, e-mail: redakce@kamposcesku.cz, www.kamposcesku.cz
registrováno: MK ČR E 17865, ISSN 1802-8640

grafický návrh, zlom a předtisková příprava: Luděk Dolejší, tisk: Akontext, s. r. o.
distribuce pro předplatitele: jménem vydavatele zajišťuje SEND Předplatné, s. r. o.,
tel.: +420 225 985 225, e-mail: send@send.cz, www.send.cz

foto Kalendárium: © Wikimedia Commons
obálka: © redakce

Zasláním příspěvku nebo díla dává zaslátel souhlas vydavateli k jeho šíření v tištěné či elektronické podobě.
Za zveřejnění inzerce a PR článků odpovídá zadavatel. Za změnu programu odpovídá pořadatel.
Pretisk článků včetně obrázků se výslovně zapovídá. Veškerá práva včetně práva reprodukce jsou vyhrazena.
© Vydavatelství KAM po Česku, s. r. o.

Znak pražské diecéze

Pátý biskup pražský

(995 let)

Pocházel odkudsi z německých zemí a jmenoval se Hyza (Hyzo, Hizzo či Izzo). Narodil se někdy koncem 9. století a ještě jako mladík vstoupil do kláštera benediktinů v Břevnově.

Za nějaký čas je zmiňován v pražské metropolitní kapitule, kde se stal proboštem. Po smrti Ekharda (Ekkehard, Ekhard, Helicardus), zastávajícího úřad biskupa pražské diecéze v letech 1017–1023, se Hizzo stal jeho nástupcem. Jako pátý biskup pražský byl vysvěcen 29. 12. 1023 v Bamberku mohučským metropolitou Aribou. Svého úřadu se zhostil a lidé si jej pamatovali jako štědrého muže pečujícího o chudé, nemocné a vězně. Zemřel 30. 1. 1030 a v úřadu jej vystřídal téhož roku na dlouhých 37 let biskup Šebíř (Severus).

Josef Grof

foto © Wikimedia Commons

Benediktinské opatství a katedrála v Plocku

Ve jménu kříže do Litvy (690 let)

Jan Lucemburský se rád účastnil válečných tažení. Celkem třikrát také vyrazil šířit křesťanství do pohanského Pruska a Litvy. Jeho tažení však spíše než touha šířit křesťanství vedla záliba ve válečných vřavách.

Křížová výprava krále Jana, která započala v prosinci 1328, šla zpočátku hladce. Dobil několik hradů, stal se pánem Žmudi a zaútočil na knížata v Kujavsku a Mazově (jižně od Toruně). Poté se jeho tažení zkomplikovalo a Jan byl nucen k návratu. Ale aby zde ochránil své zájmy, v březnu 1329 dal v léno knížeti Václavu Mazovskému Plocko, výměnou za pomoc proti Vladislavu I. Lokýtkovi z dynastie Piastovců.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s ADAMEM PLACHETKOU

Operní pěvec a laureát řady soutěží Adam Plachetka se narodil 4. května 1985 v Praze. Svůj basbarytonový hlas třibil na Pražské konzervatoři a také během studií na HAMU. V roce 2005 poprvé debutoval v Národním divadle v Čtyřnotové opeře. V následujících sezonách zde nastudoval mimo jiné velké party Dona Giovannioho či Figara. Od roku 2010 je členem Wiener Staatsoper. Vedle stálého vídeňského angažmá pravidelně hostuje v Metropolitanu opeře v New Yorku,

v Royal Opera House Covent Garden v Londýně, v Teatro alla Scala v Miláně a v mnoha dalších významných operních domech. Adam Plachetka má také bohaté zkušenosti z prestižních koncertních síní. V roce 2012 se oženil se sopranistkou Kateřinou Kněžíkovou, se kterou má dvě dcery, Adélku a Barborku.

KAM byste pozval naše čtenáře na výlet po České republice?

Na výlet se můžete vypravit třeba na Znojmo. My

máme tenhle kraj rádi, a když to jde, často se sem vracíme. Užíváme si zde krásnou přírodu, výlety pěšky i na kole, dobré víno a v letních měsících třeba i velmi žánrově pestrý Hudební festival Znojmo. Ať se vypravíte za kulturou, nebo na toulky po místních sklípčích, myslím, že neprohloupíte.

Děkuji Vám za zajímavý tip na výlet a dovolu mi, abych Vám popřála mnoho úspěchů v profesním i osobním životě.

Tereza Blažková

Pohled na Znojmo od jihu

foto © Ilona Sochorová, Wikimedia Commons

Dopisy čtenářů

Pěkný den. S lehkou dávkou nostalgie jsem si přečetl v říjnovém Kam po Česku článek o Škodě 1203. Zavzpomínal jsem na osmdesátá léta, kdy jsem tento „koráb silnic“ několik let sám kočoval coby „geodetický vůz“. Zdravím a přeji, ať se stále daří.

Stanislav Seifert, České Budějovice

Pěkný den i Vám, pane Seiferte, děkuji za Vaši nostalgickou vzpomínku.

Dobrý den, jako maličkost pro doplnění k článku Světově uznávaný „mistr“ samouk na straně 13 vašeho magazínu říjen 2018. Padlo jméno Bohumila Sílová a jedná se o matku Evy Kantůrkové, dosud žijící plodné autorky jak knih, tak předloh aj. Krásné barevné podzimní dny nejlépe s knihou u krbu nebo třeba pěšky – jak jinak než po Česku. S díky za inspirativní čtení v pěkném kabátě.

PhDr. Eva Hlaváčková, Letohrad

Vážená paní doktorko, děkuji Vám za milé psaní. Autorka textu znala rodinné vazby s paní Kantůrkovou, ale díky rozsahu jsme zvolili větší foto titulní strany knihy Čertík Mičula, aby si méně zasvěcený čtenář udělal alespoň nějakou představu, jak krásně bývaly naše pohádky ilustrovány.

Vážení, chtěl bych Vám poděkovat za článek o mnichovské dohodě. Sice mně osobně nic nového

nepřinesl, ale jste asi jediné české médium, které uvedlo a otisklo veřejně holou pravdu. Jen zatím právníci (a to máme Ústav státu a práva AV ČR) neurčili, zda prezident či vláda měli skutečně právo k odstoupení státního území dle tehdejších platných zákonů... Vytrvejte.

S pozdravem Robert Fanta, Pardubice

Děkuji Vám, pane Fanto, za zajímavý postřeh, a zvláště za tu část sdělení, kterou z důvodu rozsahu této rubriky nemůžeme otisknout. Opravdu zajímavé...

Pane šéfredaktore, ráda poznám za celá léta čtení časopisu také horní polovinu vašeho těla.

Děkuji, Květoslava Pavlíčková, Pardubice

Tak co s tím uděláme, paní Pavlíčková? ☺

Vážený pane Sládku, vážená redakce. Příští vydání Vašeho oblíbeného časopisu KAM po Česku bude sté. Chci Vám i celé redakci popřát do další 100 hodně dobrých reportáží a ještě více spokojených čtenářů. Pro úplnost dodávám, že mám všechna vydání, a proto se těším na to jubilejní. S pozdravem Váš věrný čtenář

Jiří Čechlovský, Chrudim

Děkuji Vám, pane Čechlovský, za milé přání a jako jednomu z mála čtenářů, který se může pochlubit kompletním archivem všech 100 vydání, Vám můžu slíbit, že Vaše přání nezůstane z naší strany bez odzvy.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Od Samhainu k Dušičkám (1 020 let)

Pohanské slavnosti v noci z 31. října na 1. listopad u Keltů, Slovanů, Germánů, ale i dalších národů měly uctít duše zesnulých vracející se na zemský povrch. Podle jejich představ se v tento den stírala hranice mezi světem živých a mrtvých.

Joža Uprka, Dušičky, 1897

Vzpomínku na všechny věrné zesulé v katolickém světě zavedl roku 998 Odilo, opat kláštera v Cluny (Burgundsko), který se tak snažil čelit přetrvávajícím pohanským obřadům. Jeho přispěním se však tradice a prováděné rituály dostaly i do tohoto

schváleného křesťanského svátku. Zapalovala se světla a ohně, konala se rodinná setkání či oslavy, navštěvovaly se hroby. Památka zesnulých, lidové Dušičky, se během 12. a 13. století rozšířila do celé západní Evropy. Slaví se 2. listopadu, den po svátku Všech svatých. Konají se liturgické obřady a modlitby za zesulé. Mezi řadu lidových pověr u nás patřila například víra, že duše hříšníků vystupují z očiště, aby si odpočinuly od útrap. Peklo se pečivo zvané „dušičky“ nebo „kosti svatých“ (rohličky či bochánky ve tvaru kosti), kterým se obdarovávali chudí lidé v obci, žebráci u kostelů či pocestní. Pro mnoho věřících i nevěřících jsou Dušičky dobou k zamyšlení, a to nejen nad smrtí.

-aba-

Čtvrtá v pořadí (650 let)

Alžběta Pomořanská (Eliška) se narodila v Hradci Králové roku 1346 či 1347. Dcera pomořanského vévody Bogislava V. a Alžběty, dcery krále Kazimíra III. Velikého, se v 16 letech stala také poslední manželkou Karla IV.

Podle Veleslavína: „Alžběta, císaře Karla IV. krále českého čtvrtá manželka, korunována toho dne v kostele sv. Petra v Římě císařskou korunou od papeže Urbana V. v přítomnosti císaře, pána svého, kterýž tu v Římě zůstal s papežem za dva měsíce až do Vánoc, jednaje s ním o rozličné potřebě Církve i vsí Říše křesťanské.“ Jen pro úplnost: sňatek se konal 21. 5. 1363 v Krakově, 18. 6. 1363 v Praze proběhla korunovace českou královnou Arnoštem z Pardubic a 1. 11. 1368 v Římě římskou císařovnou papežem Urbanem V.

Alois Rula

foto © redakce

Převezte mrtvé na Hrad! (645 let)

Speciální a neobvyklý pokyn vydává císař Karel IV. koncem listopadu 1373. Rozhodl se totiž vytvořit ze vznikající katedrály místo posledního odpočinku českých knížat a králů.

Kronikář Beneš Krabice z Veitmile popsal tento čin takto: „... v měsíci prosinci byla na rozkaz císaře přenesena těla dávných českých knížat a králů ze svých starých hrobů a uložena a pohřbena v novém chóru pražského kostela.“ Bývalí panovníci byli pohřbeni na různých místech a vytvořením jednoho místa jejich odpočinku Karel zdůraznil dlouhou tradici českých vládců v dobách Přemyslovců i Lucemburků. Karel dle tehdejšího zvyku, inspirován chrámem v Saint Denis, objednal pro šest českých králů (Břetislava I., Svytlahnu II., Břetislava II., Bořivoje II., Přemysla Otakara I. a Přemysla Otakara II.) tumby, zdobné vyvýšené náhrobky s vytesanou ležící kamennou sochou zesnulého. Odborníci vyvozují, že sochy panovníků Bořivoje II. a Břetislava II. jsou vytvořeny pod přímým vlivem francouzské kamenické školy. Jsou ve zbroji a slavnostních ornátech, což představuje ideální obraz

Opukový náhrobek krále Přemysla Otakara II. (1253–1258), dílo parléřovské huti

středověkého panovníka jako vládce a válečníka. Ostatky českých panovníků jsou uloženy v Královské hrobce v podzemí katedrály, dále v Collinově mauzoleu uvnitř katedrály a další pak v jejím chóru.

-liban-

Pražský groš

Mincovní řád Karla IV. (640 let)

Jeden z posledních oficiálních dokumentů vydal císař Karel IV. necelý měsíc před svou smrtí 2. 11. 1378. Řád byl spolupodepsán jeho synem Václavem IV. a smyslem byla stabilizace měny a jejich zlomků.

Dokument stanovil nově ražení 70 grošů z jedné hřivny a jeden groš tvořilo dále 12 haléřů. Edikt ustanovoval úřad královského mincmistra a úřad dvou prubířů, kteří kvalitu mincí ověřovali. Jeden prubíř byl jmenován králem, druhého vybírala šlechta. Zároveň pro ně výnos stanovil i sankce pro případ, že by se v oběhu objevily nekvalitní mince nebo falzifikáty. Odborníci se ale většinou shodují, že vydaný řád nevesel s ohledem na smrt císaře v platnost.

-babok-

foto © redakce

foto © Wikimedia Commons

foto © redakce

Historia magistra vitae

1. 11. 1583 (435 let)

Císař Rudolf II. přenesl své sídlo z **Vídně do Prahy**, ve které žil již od roku 1579. Při pražském dvoře vzniklo z Rudolfova podnětu a za jeho mecenášské podpory centrum umělecké a výzkumné činnosti. Tvůrčí díla umělců na Rudolfově dvoře se označují shrnujícím pojmem manýrismus.

4. 11. 1863 (155 let)

Na bývalé koněspěže železniční dráze od Bruskové brány do Lán byla zahájena 4. 11. 1863 **parní železniční doprava**. Úřední povolení k rekonstrukci tratě bylo společnosti Bušthradské dráhy uděleno v květnu téhož roku. Tato společnost provozovala dráhu až do zestátnění k 1. 1. 1923.

7. 11. 1878 (140 let)

Prof. Josef Podpěra, ve své době uznávaný československý botanik, se narodil 7. listopadu 1878 v Jílovém u Prahy († 18. 1. 1954). Po převážnou část své aktivní činnosti byl vysokoškolským pedagogem na Masarykově univerzitě v Brně. Jeho dílo zahrnuje 200 původních prací.

8. 11. 1873 (145 let)

Adolf Piskáček, český hudební skladatel, sborníkem pražského Hlaholu, hudební pedagog a spisovatel, se narodil 8. listopadu 1873 v Praze († 7. 6. 1919). Složil opery Divá Bára (podle Boženy Němcové), Ughlu, Král a sedlák (podle Lope de Vegy) a Oběť a balet Čarovný květ.

11. 11. 1918 (100 let)

Císař Karel I. (jako český král **Karel III.**) dne 11. 11. 1918 naposledy udělil hodnosti tajných radů, předal řády a poté podepsal abdikáční listinu. Téhož dne opustil zámek Schönbrunn ve Vídni a se svou rodinou se uchýlil na zámek Eckertsau. Rakousko-Uhersko „zahynulo“.

Nejisté kralování (615 let)

Král Václav IV., od roku 1402 vězněný ve Vídni z popudu vlastního bratra Zikmunda, uprchl z vězení 11. 11. 1403. Vrátil se do Čech a sesadil vládu dosazenou svým bratrem. V Kutné Hoře bylo stvrzeno přátelství mezi moravskými markrabaty a králem Václavem. Hejtmánem Českého království byl jmenován Jošt, Václavův bratranec.

Roku 1409 se v Pise sešel církevní koncil, který uznal znovu Václava IV. římským králem. Vlády se však ani fakticky neujal. O rok později byl proti němu zvolen králem jeho vlastní bratr Zikmund. Václav zemřel roku 1419 na svém nově vybudovaném sídle Nový hrad u Kunratic. Po Václavovi nezůstali žádní potomci, a tak jeho nástupcem na českém trůnu byl Zikmund Lucemburský. Čeští a moravští Lucemburkové mezi sebou zápasili o moc, ale až by takřkajíc vyhrál kdokoliv, výsledek by zřejmě byl v dalším běhu dějin stejný. Všichni Lucemburkové měli totiž rodovou indispozici – neplodná manželství. Obě Václavova manželství zůstala bez potomků. Jošt Moravský a Prokop

Lucemburský taktéž neměli děti. Jan Zhořelecký a Zikmund měli každý pouze po jedné legitimní dceři. Dcera

krále Zikmunda, Alžběta Lucemburská, se stala manželkou Albrechta II. Habsburského. Pavel Edvard Vančura

foto © Luděk Sládek; kresba Ing. arch. Ondřej Šeřtů

Druhá neznamená horší (445 let)

Letos si připomínáme výročí založení Olomoucké univerzity, která je druhou nejstarší univerzitou u nás a nejstarší univerzitou na Moravě. Byla založena 22. prosince 1573, kdy původně jezuitská kolej získává od císaře Maxmiliána II. práva jako jiné univerzity.

Záhy si získala jméno v Evropě a její vliv sahal přes Polsko, Uhry a rakouské země až do Německa a skandinávských zemí. Třicetiletá válka ale

přinesla jedno z nejtemnějších období. Olomouckou univerzitu připravila švédská vojska o její bohatou knihovnu. Přesto se univerzita po jejich odchodu dočkala svého největšího rozkvětu. Jezuité zahájili rozsáhlou přestavbu a postupně vybudovali nové budovy. Po zrušení řádu koncem 18. století přešlo olomoucké vysoké učení pod státní správu.

Nádvoří paláce kapitulního probošta, dnes sídlo rektorátu a Filozofické fakulty UP

V roce 1827 se olomoucký arcibiskup arcivévoda

Rudolf, bratr rakouského císaře Františka I., zasadil o změnu na Františkovu univerzitu. V roce 1860 ale císař František Josef I. vysoké učení zrušil. Historická žezla následně byla předána k užívání Univerzitě v Innsbrucku. Nikdy se už do Olomouce nevrátila a v roce 1998 Univerzita Palackého získala z Innsbrucku pouze kopii původního rektorského žezla.

21. února 1946 byla olomoucká univerzita obnovena pod názvem Univerzita Palackého. Po komunistickém puči v roce 1948 následovaly perzekuce a byla ohrožena sama její existence. Dnes má Univerzita Palackého osm fakult, což je vůbec nejvyšší počet v její dlouholeté historii.

Drahomíra Samková

foto © Wikimedia Commons, autor Darwinek

1528 (490 let)
Jaroslav z Pernštejna
* 14. 11. 1528
† 27. 7. 1569
český šlechtic, poslední držitel perněstejnského majetku v Čechách

1598 (420 let)
Arnošt Vojtěch z Harrachu
* 4. 11. 1598
† 25. 10. 1667
13. pražský arcibiskup, korunoval tři české krále a dvě královny

1738 (280 let)
Jan Antonín Koželuh
* 14. 12. 1738
† 3. 2. 1814
český hudební skladatel a varhaník, žák Josefa Segera

Zarputilý vizionář (430 let)

Mikuláš Drabík (Drabicius), kazatel jednoty bratrské a především protihabsburský vizionář, se narodil slovenským rodičům ve Strážnici 5. 12. 1588. Snad i proto je také uváděn jako Drábik. Vystudoval na bratrské škole ve Strážnici (1604–1605), kde byl jeho spolužákem Jan Amos Komenský.

Někdy roku 1616 byl pověřen duchovní službou sboru jednoty bratrské v Drahotošicích a poté ve Valašském Meziříčí. Zkrátka byl ale synodou odvolán pro opilství a odešel do slovenské Lednice. Tady během třicetileté války i po ní šířil víze o pádu Habsburků, dost možná pocházející z alkoholických halucinací. Jakmile začal mít od roku 1638 vidění politické o svobodě českých zemí, přicházející vojensky ze severu i z východu, bylo zle. Komenského ovlivnil do té míry, že se sešli roku 1650 ve Skalci a Komenský jeho vizím uvěřil. Když se v roce 1654 Komenský vrátil do Lešna, vpustil s moravskými bratry Švédy do města z obavy před zničením. Když ale 27. dubna

Mědiryt z knihy *Lux e tenebris* (1665), obsahující Drabíkova proroctví a víze

polští partyzáni město zapálili, Komenský přišel o cenné rukopisy a kvůli kolaboraci se Švédy musel prchnout

do Amsterdamu. Drabík v tom viděl trest za to, že nezveřejnil a nehlásal jeho víze. Proto Komenský jeho vidění zařadil vedle Poniatowské a Kotterey do knihy *Lux in tenebris* (1657). Roku 1670 byl více než 80letý Drabík zatčen, bez velkých cirátů odsouzen a v Bratislavě 16. 7. 1671 popraven. Rozsudek zněl: „Napadal veličenstva, ostouzel panovnický rod i svaté římské impérium, císaře nazýval mrtvou mohylou a jeho rod pokolením zmijí, čímž se pokoušel o vzpou a spiknutí s nebezpečím pro všechno křesťanstvo.“ Pročež mu kat utal hlavu a pravou ruku, vyrval jazyk a s tělem spálil i Komenského rukopisy a knihy.

-lgs-

foto © Wikimedia Commons

Z Vysočiny až do Číny (340 let)

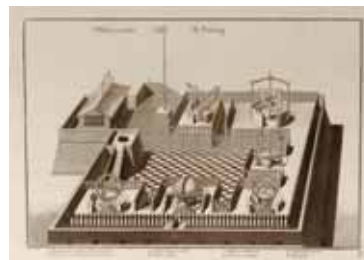
Mezi významné cestovatele českého původu se zapsal misionář Karel Slaviček. Je příkladem toho, jak i v barokní „době temna“ mohl nadaný chlapec z venkovských poměrů dosáhnout nejvyššího vzdělání a poznat kus světa.

Narodil se na Štědrý den 1678 v Jimramově na Vysočině. Hlubavý mladík studoval bohosloví a filozofii v Olomouci a teologii v Praze. Působil jako kněz v Jičíně, ale přitahovaly ho přírodní vědy. Vyučoval matematiku na gymnáziu ve Vratislavi a roku 1710 se vrátil na univerzitu do Olomouce jako profesor matematiky a hebrejštiny. Vstoupil do jezuitského řádu a od roku 1714 usiloval o misijní cestu do zámoří. Když dostal příslušné pověření, odjel se připravovat do Lisabonu. Odtud na jaře roku 1716 vyplul do Číny a 170 dní na lodi trávil studiem čínštiny. Z Macaa, základny Portugalska na Dálném východě, se záhy vydal do Pekingu k císařskému dvoru. Na

Ruiny kostela sv. Pavla v Macau

audienci k císaři se dostal 3. února následujícího roku a zahrál císaři na spinet. Císař Kchang-si ho zaměstnal jako dvorního hudebníka, čímž mu poskytl

Jezuitská observatoř v Peking (1737)

dost volného času pro další aktivity. Vytvořil první přesný plán Peking, upřesnil jeho zeměpisnou šířku, věnoval se astronomickým pozorováním. Napsal spis o čínské hudbě, ten se však nezachoval, stejně jako Slavičkova podoba. Kvůli chatrnému zdraví pobýval mimo hlavní město. Další císař na trůnu však Evropanům nakloněn nebyl a všechny je soustředil do Peking. Slaviček čile korespondoval s domovem, kam se už nikdy nevrátil – část jeho listů uchovává Strahovský klášter. Zemřel roku 1735 v Peking.

Aleš Krejčí

foto © Aleš Krejčí

1753
(265 let)
František Ondřej Poupě
* 26. 11. 1753
† 1. 12. 1805
zakladatel českého pivovarnictví, konstruktér pивní váhy

1768
(250 let)
Ferdinand z Bubna a Litice
* 26. 11. 1768
† 5. 6. 1825
český šlechtic, vyznamenán Vojenským řádem Marie Terezie

1828
(190 let)
Antonín Skočdopole
* 2. 12. 1828
† 16. 1. 1919
český katol. kněz, teolog, člen Matice české

13. 11. 1873 (145 let)

Stanislav Marák, český pedagog, básník, hudební skladatel, redaktor, publicista a politik, se narodil 13. listopadu 1873 v Příboře († 5. 10. 1937). Byl meziválečným senátorem Národního shromáždění ČSR. Profesí byl okresním školním inspektorem a ředitelem měšťanské školy ve Znojmě.

15. 11. 1888 (130 let)

Generál Vojtěch Vladimír Klecanda, český legionář, se narodil 15. listopadu 1888 v Praze († 22. 4. 1947). Od 30. let 20. století cestoval po severní Africe a Jižní Americe a psal cestopisné vzpomínky, např. Marocké vzpomínky (1934) či Synové dobyvatelů: dojmy z Kolumbie (1935).

18. 11. 1883 (135 let)

Národní divadlo v Praze bylo poprvé po požáru otevřeno **Smetanovou Libuší**. Jeho základní kámen byl položen v roce 1868 s premiérou Smetanova Dalibora. Poprvé bylo divadlo otevřeno 11. 6. 1881 na počest návštěvy korunního prince Rudolfa. Do požáru bylo odehráno 11 představení.

21. 11. 1618 (400 let)

První část třicetileté války začala v Čechách coby stavovské povstání. Zemí táhla stavovská vojska. Po měsíčním obléhání stavovským vojskem pod vedením Petra Arnošta II. z Mansfeldu byla **dobyta Plzeň**, hlavní katolická bašta Čech. Mansfeld plnil v Čechách katolické statky.

22. 11. 1848 (170 let)

V arcibiskupském zámku v Kroměříži bylo 22. listopadu 1848 obnovoeno jednání ústavodárného říšského sněmu. Hlavním bodem bylo **jednání o nové rakouské ústavě**. Nová konstituce měla vycházet ze zásad francouzského a amerického liberalismu a zavádět řadu demokratických zásad.

Historia magistra vitae

25. 11. 1888 (130 let)

Pod názvem **Ottův slovník naučný** vyšlo v letech 1888–1909 27 řádných svazků a 1 svazek doplňkový české encyklopedie, její první díl z roku 1888 obsahoval pojmy od A po Alpy. Až někdy v letech 2010–2011 byl překonán v počtu hesel českou verzí internetové encyklopedie Wikipedie.

30. 11. 1378 (640 let)

Samostatné vlády v Čechách se ujal **sedmnáctiletý Václav IV.** (1361–1419). Arnoštem z Pardubic byl korunován českým králem už jako dvouletý. Václav byl osobnost rozporuplná, mnohdy až chaotická, bez jasné koncepce vlády v době krajně nevhodné mezinárodní i vnitropolitické situace.

1. 12. 1193 (825 let)

Jindřich Břetislav († 1197), syn bratra krále Vladislava II., pražský biskup a v letech 1193–1197 současně též český kníže coby Břetislav III., **dobyl Pražský hrad** a mladý Přemysl Otakar I. uprchl ze země. Toho totiž zradila česká šlechta, která přešla u Zdic k Jindřichovu průvodu.

1. 12. 1928 (90 let)

Deset let po vzniku Československa, po neúspěšné reformě, byla spojením Moravy a země Slezské vytvořena **země Moravskoslezská**. Existovala až do 31. prosince 1948. Současně přestala být statutárními městy města Frýdek, Jihlava, Kroměříž, Uherské Hradiště a Znojmo.

2. 12. 1848 (170 let)

Rakouský císař **Ferdinand I. Dobrotivý** abdikoval v Olomouci. Českým králem byl korunován 7. 9. 1836 coby Ferdinand V. Byl posledním korunovaným českým králem. Novým panovníkem se stal tehdy osmnáctiletý Ferdinandův synovec František Josef I., který poté vládl šedesát osm let.

Baron Rieger (200 let)

Slavný český politik František Ladislav Rieger (* 10. 12. 1818 v Semilech) se ke konci svého života stal zakladatelem nového českého šlechtického rodu. V roce 1881 byl pasován na rytíře Řádu zelené koruny a roku 1897 byl povýšen do šlechtického stavu.

Rodný dům v Semilech, dnes jen tzv. Riegrův domek

Pocházel ze staré mlynářské rodiny. Po studiích na gymnáziu se přihlásil na práva v Praze a ve Vídni. Titul získal roku 1847. Obrozenecká atmosféra Prahy na něho hluboce zapůsobila a záhy se zapojil do politického života. Spoluzakládal Národní (staročeskou) stranu, Měšťanskou besedu a jako jeden z aktivních českých

předáků a poslanec říšského sněmu během revolučního roku 1848 neúspěšně prosazoval liberální principy rakouské ústavy a federalizaci monarchie. Do politiky se vrátil po obnově ústavnosti v roce 1860. Působil jako hlavní spolupracovník Františka Palackého, kterého později vystřídal na pozici předsedy staročeské strany. Oženil se s jeho dcerou, se kterou měli tři děti. Rieger byl po celou dobu své politické kariéry orientován na spolupráci se státoprávní českou šlechtou, ke které de facto patřil. Věnoval se také správě svého velkostatku v obci Maleč, který koupil v roce 1862. Na začátku 90. let 19. století odešel z aktivní

politiky. Významná byla jeho činnost vydavatelská (Národní listy, noviny Národ a Politik) i spoluzakladatelská (Sbor pro zřízení Národního divadla, Česká akademie a Česká technika). Jako politický ekonom a liberalista přispěl k založení Živnostenské, Hypoteční a Zemské banky. Rieger bývá považován za zakladatele české politické ekonomie. Zemřel v Praze 3. března 1908.

foto © Wikimedia Commons

Železní bojovníci z Letné (125 let)

Nejedno spartánské srdce zaplesá při vzpomínce na 16. listopad 1893. Tehdy se začala psát historie cyklistického, bruslařského, ale zejména fotbalového klubu AC Sparta (původně Athletic Club Královské Vinohrady). O měsíc později se uskutečnila úvodní valná hromada.

Ještě předtím fungoval klub coby AC Praha, který po dvou letech neshod zanikl. Athletic Club Královské Vinohrady pak založili bratři Malečkové a Max Švagrovský. Jelikož od Vinohrad, tehdy velmi bohaté městské části, nepřišla žádná podpora, rozhodli se zakladatelé v roce 1894 opustit Vinohrady a změnit název na AC Sparta (jedinečný militaristický řecký městský stát). Původní podoba klubového dresu byla černá „S“ na bílém tílku. Dresy byly ale i pruhované a konec experimentování přišel v roce 1906, kdy člen výboru Sparty Petr Petřík odcestoval do Londýna. Tam se inspiroval rudými tričky Arsenalu

AC Sparta Praha, 1908

a koupil hned celou sadu těchto dresů. Těm je Sparta věrná dodnes. Ani název klubu nebyl vždy stejný. Vystupoval například pod názvy TJ Spartak Praha Sokolovo nebo TJ Sparta ČKD Praha, až konečně roku 1993 dostává současný název AC Sparta Praha. V roce 1917 se odehrál první velký zápas na pražské

Letné a v následujících letech Sparta sbírala body a doslova válcovala své soupeře. V 70. letech se spartánům sice moc nedařilo, přesto v roce 1976 vyhráli Český i Československý pohár. Tehdy, poprvé v historii, zvítězil i ženský tým. V roce 1993 „v rámci oslav“ 100 let klubu získala Sparta titul v Československé fotbalové lize i v Českém poháru. Sparta je dodnes nejúspěšnějším českým fotbalovým týmem, který získal celkem 36 titulů v domácí lize. Několikrát zazářila v Lize mistrů UEFA a za dobu své existence „vychovala“ nejednoho z národních reprezentantů.

Lucie Sládková

foto © Wikimedia Commons

1838
(180 let)
Bedřich Hoppe
* 7. 11. 1838
† 1. 4. 1884
český poslanec,
propagátor
kultury a školství
v Brně

1878
(140 let)
Rudolf Laube
* 3. 11. 1878
† 11. 9. 1937
český politik
a poslanec
Národního
shromáždění

1893
(125 let)
Adolf Stránský
16. 12. 1893
začal v Brně
vydávat Lidové
noviny

Moudrý klaun (100 let)

Miroslav Horníček o svém herectví vždy hovořil jako o pouhém ochotničení. Ačkoliv nevystudoval konzervatoř ani DAMU, hrál skvěle, a dokonce si ho vybral za partnera i Jan Werich. Autor Hovorů H by se 10. listopadu dožil 100 let. Narodil se 10. listopadu 1918 v Plzni v rodině obchodníka s textilem.

Studoval na plzeňské reálce, kde začal navštěvovat ochotnický spolek. Po válce odešel do Prahy a v roce 1955 se stal partnerem Jana Wericha v Divadle ABC. S Werichem hrál šest let až do roku 1961. V roce 1967 se účastnil avantgardního projektu Kinoautomat na světové výstavě v Montrealu. Po návratu se pustil do televizního pořadu Hovory H. Dokázal nasadit vysokou latku pro kategorii dnes zvanou talkshow (pořad s hostem). Do pořadu si zval známé osobnosti a do svých rozhovorů s nimi vkládal inteligentní humor, který mnohé oslovuje i dnes. Hovory H se vysílaly v letech 1968–1971, s nástupem normalizace však byly zrušeny. Jeho další velkou hereckou

Miroslav Horníček jako král majálesu v obležení studentů (1966)

příležitostí byl desetidílný seriál Byli jednou dva písaři, kde skvěle sekundoval Jiřímu Sovákovi. Během natáčení seriálu ale tragicky zemřel jeho jediný syn. Horníček přesto Písaře dotočil a na jeho výkonu nebyla tato tragédie vůbec znát. Jiří Sovák v jednom rozhovoru kdysi přiznal, že tehdy svého kolegu velmi obdivoval. Horníček je autorem více než třiceti knih, několika divadelních her a surrealistických koláží, které často vystavoval. Zemřel v Liberci 15. února 2003 v péči svého přítele MUDr. Vladimíra Mareše.

Myslím, že dnešní televizní zábava občas chybí váš laskavý a inteligentní humor, pane Horníčku!

Marcela Kohoutová

foto © Wikimedia Commons, autor Karel Frey

Vivat republika (100 let)

Velkým dnem pro Karla Kramáře a stejně tak i pro Československou republiku se stal 14. listopad 1918. Na schůzi Revolučního národního shromáždění (nejvyššího zastupitelského a zákonodárského orgánu v letech 1918–1920, čítajícího 269 členů) byl zvolen prezident a byla jmenována nová vláda.

Samotné jednání v sídle bývalého českého zemského sněmu v Thunovském paláci se spíše podobalo divadelnímu představení, kdy sami účastníci vystupovali v dvojediné roli účinkujících i aplaudujících publika. Není divu. Toho památného dne vznikala zásadní dějinná událost, kdy formálně rodící se republika dostala prezidenta a první vládu. Proslov Karla Kramáře, jenž schůzi řídil, byl průběžně přerušován potleskem vestoje a souhlasnými výkřiky. Prohlásil práva habsburské dynastie na český trůn za ukončená a nový stát za republiku. Pomyslnou třešničkou na dortu jednání byl Kramářův návrh volby Tomáše Garrigua Masaryka prezidentem. Návrh byl za

bouřlivého potlesku jednomyslně přijat i v jeho nepřítomnosti. Slavnostní schůze zároveň jednomyslně zvolila první vládu (16 členů) v čele s Karlem Kramářem, která úřadovala do voleb v roce 1919. Stala se tak jedinou vládou, kterou nejmenoval dle ústavních

principů prezident. Výsledkem schůze bylo rovněž zvolení předsedy parlamentu Františka Tomáška. Republika měla tedy všechny nutné formality za sebou a dvacítku úspěšných let před sebou.

-babok-

foto © Rudolfinum

1898
(120 let)
Karel Mareš
* 3. 11. 1898
† 10. 6. 1960
český generál,
pilot, první velitel
311. čs. perutě
v britské RAF

1918
(100 let)
Tomáš Garrigue Masaryk
21. 12. 1918
návrat prezidenta
z exilu do Prahy

2003
(15 let)
Vopařilova jedle
6. 12. 2003
za silné vichřice
padla nejvyšší
památná jedle
bělokorá v ČR
u obce Lubná na
Svitavsku

6. 12. 1443 (575 let)

Na den sv. Mikuláše **udeřila velká zima**, na jejíž následky zemřelo mnoho lidí. Přezívaním lidem škodily velké smečky vlků. V Čechách bylo tehdy tzv. pohusitské interregnum (1439–1453), nejdelší bezvládní v českých zemích, období čekání na vládu Ladislava Pohrobka, narozeného 1440.

9. 12. 1828 (190 let)

Arcivévoda Rudolf Jan, olomoucký arcibiskup, bratr císaře Františka I., zakládá ve Vítkovicích **první železářny v českých zemích**. Založil tzv. Rudolfovu huť, pozdější Vítkovické železářny. Nejvýznamnější hutě byly na hukvaldském panství, které patřilo Olomouckému arcibiskupství.

24. 12. 1863 (155 let)

Český textilní průmyslník a filantrop **Cyril Bartoň z Dobenína** se narodil 24. prosince 1863 ve Vysoké Srbské († 29. 5. 1953). Jako jeho otec pracoval v rodinné továrně v Náchodě. V roce 1910 koupil zdevastovanou prelaturu zbraslavského kláštera a dal ji přestavět na zámek.

27. 12. 1938 (80 let)

Nařízením ministerstva vnitra byla rozpuštěna a zakázána **Komunistická strana Československa**. Její ustavující sjezd se konal v roce 1921, vznikla odštěpením větší části Československé sociální demokracie. Po roce 1938 přešla do ilegality. Definitivně rozpuštěna byla v roce 1992.

29. 12. 1848 (170 let)

Sjezd Slovanských lip, pořádaný v sále pražského Konviktu, projednal široký okruh národně politických, kulturních, sociálních a hospodářských problémů. Byla ustavena **Jednota Lip slovanských** v Čechách coby celozemská politická organizace. Jako nepolitický spolek zanikla v roce 1849.

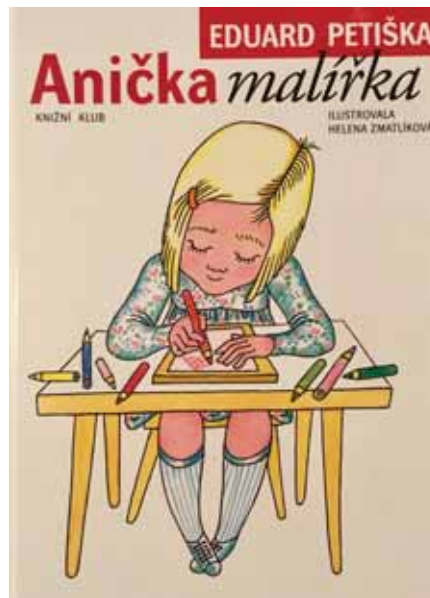
Mezinárodní dny

LISTOPAD 2018		
název	vyhlášeno	vyhlásil
Mezinárodní nekuřácký den 3. čtvrtek v listopadu	1977, v ČR 1992	Mezinárodní unie boje proti rakovině
Den filozofie 3. čtvrtek v listopadu	2002	UNESCO
1. Světový den veganství	1994	Vegan Society UK
3. Den bez pesticidů	1984	Organizace PAN
6. Mezinárodní den prevence ničení životního prostředí v průběhu války a ozbrojených konfliktů	2001	OSN
10. Světový den vědy pro mír a rozvoj	2001	OSN
11. Mezinárodní den válečných veteránů (dříve Den příměří)	1926	Woodrow Wilson
13. Mezinárodní den nevidomých	1946	
14. Světový den diabetiků	1991	Mezinárodní federace diabetiků, WHO
16. Mezinárodní den tolerance	1996	OSN, UNESCO
17. Mezinárodní den studentstva	1941	Mezinárodní studentský sněm
19. Světový den prevence týrání a zneužívání dětí	2001	Nadace ženského světového summitu
Mezinárodní den mužů	1999	stát Trinidad a Tobago
21. Světový den televize	1996	OSN
Světový den pozdravů	1973	z iniciativy bratrů MacCormaků
Mezinárodní den filozofie	2002	UNESCO
Světový den rybářství	1985	od roku 2001 pod záštitou OSN
25. Mezinárodní den bez nákupů	1997	Ted Dave
Mezinárodní den za odstranění násilí páchaného na ženách	1981	OSN
PROSINEC 2018		
1. Světový den boje proti AIDS	1988	OSN a WHO
2. Světový den počítačové gramotnosti	2001	OSN
Mezinárodní den boje za vymýcení otroctví	2001	OSN
3. Mezinárodní den lidí s postižením	1981	OSN
5. Mezinárodní den dobrovolníků	1985	OSN
7. Mezinárodní den civilního letectví	1994	OSN
9. Mezinárodní den proti korupci	2003	OSN
10. Den lidských práv	1950	OSN
11. Světový den dětství	1946	UNICEF
Mezinárodní den hor	1992	OSN
18. Mezinárodní den migrantů	2000	OSN
20. Mezinárodní den lidské solidarity	2005	OSN

Legendární ilustrátorka (95 let)

Řeč bude o české malířce a ilustrátorce Heleně Zmatlíkové (19. 11. 1923 – 4. 4. 2005). Její kresby provází dětstvím mnoho generací, a asi málokterá knihovna se tak obejde bez jejích knih. Její ilustrace povzbuzují fantazii dětí pestrou paletou barev, jednoduchostí a čistou linkou. Tak lze charakterizovat dílo Heleny Zmatlíkové.

Málokdo ale ví, že malá Helenka se představila na filmovém plátně jako tříletá ve filmu Pohádka máje (1926) a o dva roky později ve filmu Životem vedla je láska (1928). Rodiče ji od dětství vedli ke sportu, který měla v oblibě, ale místo v jejím srdci si získala především malba. Studovala na soukromé škole a studium dokončila ve škole volné a užité grafiky, knižního a reklamního umění. Za 2. světové války pracovala v ateliéru Melantrich. Po absolutoriu zůstala na volné noze a spolupracovala například s nakladatelstvím Albatros, kde (např. Domeček u kotátek). Zemřela ve věku 82 let. patřila mezi hlavní ilustrátory. Děti z Bullerbynu,

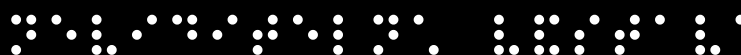

Honzíkova cesta, Anička malířka, Putování za švestkovou vůní nebo Bubáci z Krakonošova. To je jen zlomek knih, které zdobí její jedinečné ilustrace. Za svůj život se podílela na ilustrování celkem 250 knih. Helena Zmatlíková byla známým pojmem i v zahraničí. Knihy, které ilustrovala, byly překládány do mnoha jazyků, takže je znají děti takřka na celém světě. Za své ilustrace získala mnoho cen doma i v zahraničí. Jako filmová výtvarnice spolupracovala na řadě filmů a Večerníčků Marie Kulinkovská

foto © Knizní klub

Dobrodružná hodinová prohlídka v naprosté tmě,
za doprovodu nevidomého průvodce.

NEVIDITELNÁ VÝSTAVA

Další nezapomenutelný zážitek Vám zajistí:

NEVIDITELNÁ
VEČEŘE MASÁŽ

NEVIDITELNÁ NEVIDITELNÝ
OCHUTNÁVKA TEAMBUILDING

NEVIDITELNÁ
POHÁDKOVÁ PROHLÍDKA

pro děti a rodiny!

+420 / 777 787 064 | info@neviditelna.cz

Rezervace nutná předem!

www.neviditelna.cz

Informační a dopravní centrum Podřipska

**HORA ŘÍP
S ROTUNDOU
SV. JIŘÍ
A SV. VOJTĚCHA**

www.vyletnarip.cz

OBJEVTE TO NEJKRÁSNEJŠÍ POD HOROU ŘÍP

ROUDNICE NAD LABEM

- prohlídkový okruh románský hrad a Lobkowiczský zámek s ochutnávkou vín Lobkowiczského zámeckého vinařství
- chrám Narození Panny Marie a klášter augustiniánů kanovníků
- věž Hláška
- židovský hřbitov
- Kratochvílova rozhledna
- Podřipské muzeum
- Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

LOBKOWICZ
ROUDNICE
nad Labem
VINNÝ PAVILON

- Labská stezka
- Cyklobus
- Podřipský motoráček
- Lodní linka 901
- Podřipské koloběžky

Informační a dopravní centrum Podřipska
Tel.: +420 412 871 501-2
E-mail: infocentrum@vyletnarip.cz
Adresa: Arnoštova 88, 413 01 Roudnice nad Labem

www.roudnicenl.cz

Říp, o.p.s.,
tel.: +420 412 871 147
e-mail: info@ripops.cz,
www.vyletnarip.cz

VÝLET NA ŘÍP

Praha:pivo

Praha je nejlepším evropským městem pro milovníky piva.

Vydejte se za jedinečnými pivařskými zážitky s průvodcem Praha:pivo!

Prague.eu/pivo

PRAHA
PRAHA
PRAHA

Prague
City Tourism

Prague:emotion

2017
NÁRODNÍ MUZEUM
let

VÝSTAVA / EXHIBITION

INDIANS

INDIANI

OD / FROM: 8. 12. 2017
NÁPRSTKOVO MUZEUM
BETLÉMSKÉ NÁMĚSTÍ 1,
PRAHA 1

www.nm.cz

Černí jezdci řadí (80 let)

Rychlé šípy – patrně nejnámější, přesto nejspíše smyšlený klub hochů u nás. Ve své době se takto žádný klub Mladého hlasatele nejmenoval a spisovatel Jaroslav Foglar více neprozradil. Přesto díky jeho poutavému, poučnému a vtipnému obrázkovému seriálu s nádechem napětí se několik hochů stalo dobrým vzorem pro mladé. Původním záměrem bylo navýšit náklad časopisu Mladý hlasatel a Foglar ani nepočítal s tolika příběhy.

Zadní strana Mladého hlasatele – Černí jezdci řadí

Poslední stránka 7. čísla IV. ročníku Mladý hlasatel ze 17. 12. 1938 však nepřinesla jedinou zmínku o Rychlých šípech. Navíc jediným z pěti hochů jmenovitě zmíněným byl v prvním příběhu „Černí jezdci řadí“ Jarka Metelka. Mirek se tu objevuje pouze jako bezejmenný blondák a jméno Mirek Dušín dostane až v následujícím příběhu „Černí jezdci se mstí“ (21. 12. 1938). Jindra Hojer je ještě o týden mladší a poslední dva hoši, Červenáček s Rychlonožkou, se objevili v pátém pokračování (14. 1. 1939). Od ročníku IV. (1938) a č. 7 Mladého hlasatele do ročníku VI. a č. 38 (17. 5. 1941) vydal Melantrich celkem 113 příběhů. Zásahu na tom mají především Karel Bureš, který redakci řídil a časopis redigoval, a dále Jaroslav Foglar, který vedl agendu čtenářských klubů. První číslo řízené Burešem vyšlo 3. 12. 1938. Mnichovská dohoda 29. 9. 1938 vnesla zlé časy do světa dospělých i dětí. Blížila se okupace v březnu 1939, ztráta svobody a v této době začal vycházet IV. ročník Mladého hlasatele. Po čtyřech číslech bylo vydávání pozastaveno na dva měsíce. Poté se stal Foglar jeho redaktorem, a když nacisté vydávání časopisu zastavili, měl náklad 207 000 výtisků týdně (původně 35 000). Jako komiks vycházel,

Přední strana Mladého hlasatele ze 17. 12. 1938

s vynucenými přestávkami v době nacismu a komunismu, do roku 1989 a autorem textů byl vždy Jaroslav Foglar. Kreslířem první série byl Jan Fischer, několik děl nakreslili v roce 1941 Bohumír Čermák a Václav Junek a Marko Čermák kreslil v rámci pražského jara. O čem by musel být klub hochů, aby dnes dokázal zaujmout na sto tisíc mladých, podobně jako před válkou? Luděk Sládek

Bourat a stavět (100 let)

Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze se sochou Neposkvrněné Panny Marie a dalšími sochami je toho dokladem. Základní kámen byl položen 26. 4. 1650, sochařskou výzdobu provedl Jan Jiří Bendl a dokončen (vysvěcen) byl 13. 7. 1652. Zbourán byl 3. 11. 1918 a jeho zbytky skončily v Lapidáriu Národního muzea.

Podstatné je, že byl vztyčen coby projev díky Pražanů Panně Marii za pomoc při obraně města před Švédy roku 1648, nikoli jako symbol monarchie. Měřil 14 m a nesl dva metry vysokou sochu Panny Marie stojící na přemoženém drakovi. V rozích stály sochy andělů bojujících s ďábly (válka = lev, mor = bazilišek, hlad = drak, hereze = had). Vnitřek podstavce ukrýval ochranný obraz Panny Marie Rynecké, který byl v době obléhání na domě čp. 20 na Staroměstském náměstí. Zajímavostí je, že sloup v pravé poledne ukazoval na pražský poledník protínající Staroměstské náměstí, a sloužil tak od roku 1652 k určování času.

Stržení sloupu 3. 11. 1918 nebylo spontánní, ale šlo o zcela promyšlený čin. Iniciátorem byl Franta Sauer, bohém a přítel Jaroslava Haška, který měl vše připravit. Lano kolem sloupu uvázal těsně předtím, než sem dorazil dav vracející se z oslav bitvy na Bílé hoře, a sociální demokrat Josef Stivín vykřikl: „Jen ho sejmi.“ Strhla se mela odpůrců i zastánců, ale ani četníkům se nepodařilo ničemu zabránit. Jen vojsko zamezilo svrhnutí soch z Karlova

mostu do Vltavy. Národní výbor československý odsoudil tento čin a přikázal zastavit ničení pomníků. Masaryk řekl: „Když Pražané tu sochu odstranili, jsem rád, protože ta socha byla politickou potupou pro nás.“ Ferdinand Peroutka v roce 1933 napsal: „Lid upřímně pokládal stržení mariánského sloupu za nezbytný výkon národní hrdosti. Mýlil se přitom poněkud v historických faktech, domníváje se, že sloup byl postaven na oslavu vítězství nad Čechy na Bílé hoře.“

První krok k obnově sloupu učinili naši krajané v USA (1955), když nechali zhotovit sochu Panny Marie, která s přídomek z Exilu stojí v zahradě Strahovského kláštera (1993). V červenci 2017 vydal stavební úřad Prahy rozhodnutí o umístění stavby obnoveného sloupu a zastupitelstvo jej téhož roku odvolalo. Uvidíme tedy, jak vše dopadne.

Antonín Fridrich

Regionální muzeum Mělník – víno, kočárky a plyšové medvědi...

Zveme vás do Regionálního muzea Mělník! Stálá expozice je věnovaná regionální historii, přírodě Mělnicka a Kokořínska a historii českého vinařství.

Nově otevřená dlouhodobá **výstava dětských houpadel a plyšových medvědů** je součástí **stálé expozice historických kočárků a dobových hraček**.

Nabízíme **ochutnávku českých vín** (pro skupiny v původních gotických sklepech). Na jednotlivce čeká stejný sortiment vín i výborná káva v útulné **muzejní kavárně**.

Výstavy a akce

16. 11. 2018 – 6. 1. 2019 **Půjdem spolu do Betléma** – výstava betlémů s interaktivními prvky

1. 12. **Předvánoční řemeslný jarmark** – tradiční jarmark ve všech prostorech muzea s ukázkou lidových řemesel a dílničkami pro děti

6. 12. **Adventní koncert v chrámu sv. Petra a Pavla** – zpěv, viola, klavír/varhany

Muzeum

otevřeno celoročně út–ne 9–12 a 12.30–17 hod.

Kavárna

otevřena út–pá 9–17 hod., so–ne 9–12.30 a 13–17 hod.

PŮJDEM SPOLU DO BETLÉMA

Vánoční výstava betlémů zapůjčených z Krkonošského muzea v Jilemnici.

16. 11. 2018 - 6. 1. 2019

REGIONÁLNÍ MUZEUM MĚLNÍK - VELKÝ SÁL

Vernisáž s **živým betlémem** se koná ve čtvrtek 15. 11. od 17:00 hodin.

Otevřeno: úterý - neděle 9:00-12:30 a 12:30-17:00 hodin

Po-Pá dopoledne probíhá na výstavě program pro školy. Všechnost je výstava přístupná od 18:00 hodin.

Regionální muzeum Mělník, p. o.
nám. Míru 54, 276 01 Mělník

www.muzeum-melnik.cz

Regionální muzeum Mělník, p. o.
nám. Míru 54, 276 01 Mělník
tel.: +420 315 630 922 sekretariát
+420 315 630 936 pokladna
e-mail: pokladna@muzeum-melnik.cz
fcb: RegionalnimuzeumMelnik
www.muzeum-melnik.cz

Středočeský kraj

ADVENT S KNIHOVNOU

RAKOVNÍK 29. 11. 2018 – 7. 1. 2019 Vánoční výstava v roubence

1. 12. 2018 Den pro dětskou knihu
budova na Husově náměstí

11. 12. 2018 Adventní svícení
centrum města

13. 12. 2018 Pohoda V Brance
dvorek před knihovnou

14. 12. 2018 Vánoční příběh
sál DDM Čermákovy sady

15. 12. 2018 Hradní Duo mezi knihami
dětské oddělení knihovny

17. 12. 2018 Rakovnická vánoční hra
Tylovo divadlo

Info a vstupenky: www.infocentrum-rakovnik.cz, tel. 313 512 270

Poděbrady – město známé svými léčivými prameny a bohatou historií Poděbrady

Poděbrady přilákají každoročně tisíce návštěvníků. Nejinak je tomu i v podzimním a adventním čase. V poděbradském divadle probíhají divadelní představení a různorodé koncerty, v kavárnách se podává svařené víno, a to vše je obklopeno klidnou předvánoční atmosférou.

Již tradiční štědrovečerní událostí je Open Air půlnoční ekumenická bohoslužba pod širým nebem, jež probíhá na Jiřího náměstí a kterou každoročně navštíví kolem pěti set návštěvníků. Na lázeňské kolonádě pak rok vyvrcholí silvestrovským ohňostrojem a oslavy nového roku se přenesou i do prvního lednového dne, kdy je z poděbradského ostrova odpalován novoroční ohňostroj.

11. 11. | 10–18 hod. Svatomartinské trhy (poděbradský zámek)

2. 12. | 10–18 hod. Vánoční trhy a rozsvícení vánočních stromů (Jiřího náměstí)

8. 12. Adventní koncert v podání hvězd vážné hudby (Divadlo Na Kovárně)

14. 12. Vánoční koncert – Jana Ryklová, Bernd Radoch a hosté (Divadlo Na Kovárně)

16. 12. Kolínský Big Band naděluje – Sw. Mikuláš s Michalem Malátným (Divadlo Na Kovárně)

21. 12. | 19 hod. Jan Jakub Ryba – Česká mše vánoční – spojené poděbradské pěvecké sbory (kostel Povýšení sv. Kříže)

24. 12. | 22.30 hod. Půlnoční pod širým nebem (Jiřího náměstí)

31. 12. | 24 hod. Silvestrovský ohňostroj (Lázeňská kolonáda)

1. 1. | 17 hod. Novoroční ohňostroj (Zámecké nábřeží a most)

Turistické informační centrum
Jiřího nám. 19, 290 01 Poděbrady
tel.: +420 325 511 946
www.mesto-podebrady.cz

Městské kulturní centrum
Jiřího nám. 1, 290 01 Poděbrady
tel.: +420 325 612 505
www.ipodebrady.cz

Iguanodon (z latiny „leguání zub“)

Dinosaurí stehno a jinak nic (15 let)

Pokud byste si chtěli v Čechách otevřít muzeum se suchozemskými dinosaury nalezenými u nás, asi byste zplakali nad výdělkem. Stačila by vám k tomu totiž jedna menší vitrína o velikosti tak půl metru.

Je to k nevíře, ale na našem dnešním území suchozemští dinosauri nežili. Důvod je prostý. Bývalo tu mělké moře s dinosaury vodními. Jako učiněný zázrak se může zdát nález stehenní kosti dinosaura nedaleko Čáslavi. Nejedná se o podvrh nebo pokus o žert, ale o opravdovou vědeckou senzaci. Tím ale vše kolem českých dinosaurů vlastně končí. Po několika výzkumech v okolí se nepodařilo objevnou kost rozšířit o další nálezy. Potvrdila se tak dosavadní hypotéza, že suchozemští dinosauri tady opravdu nežili a že se k nám tento jedinec dostal po své smrti vlivem mořských proudů. Zajímavostí je, že mršina těla se v oné době musela někde potkat se žralokem, který na kosti zanechal stopu po svých zubech. Paleontologové se domnívají, že se jednalo o zhruba třímetrové býložravé zvíře z čeledi iguanodonů, kteří chodili po čtyřech a živili se rostlinami na břehu moře. Stáří nalezené druhohorní kosti se odhaduje na 94 milionů let. Budete-li na svých procházkách stejně pozorní jako pan Michal Moučka z Kutné Hory, třeba najdete další parádní kousek a muzeum českých suchozemských dinosaurů se nakonec přece jenom otevře...

-babok-

foto © Wikimedia Commons

27. 12. 2018 / 18⁰⁰

J. J. RYBA

ČESKÁ MŠE

VÁNOČNÍ

KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

Historické domy ve městě

Pestrý konec podzimu a advent v Jindřichově Hradci

Stromy už pomalu shodily své listy a mílovými kroky se blíží období pečení cukroví, vánoční výzdoby a vonících stromečků. V tomto podzimním čase i v období adventu můžete v Jindřichově Hradci zhlédnout zajímavé expozice, výstavy a zažít spoustu neopakovatelných zážitků.

Advent na zámku

lidé jsme krásní". Při tom si můžete vychutnat skvělou kávu v muzejní kavárně Atrium Caffè. Dům gobelinů představuje odkaz tradice tkaní tapisérií a navštívit ho je možné do 9. 12. Do vánoční nálady se můžete naladit návštěvou největšího lidového mechanického betlému na světě – **Krýzových jesliček**. Tradiční **Slavnostní rozsvícení vánočního stromu na jindřichohradeckém náměstí Míru** se v letošním roce uskuteční **v neděli 2. prosince v 18.00 hodin**. Právě toto datum letos patří

první adventní neděli. Slavnostní program vyvrcholí zhruba půlhodinovým **koncertním vystoupením přední české mezzosopranistky Andrey Kalivodové**.

Jestliže v průběhu letní sezony je státní hrad a zámek v Jindřichově Hradci cílem turistů především pro svou krásu, rozlehlost a kulturní a historické bohatství, pak v období adventu láká návštěvníky sváteční atmosférou, umocněnou prostředím s mnohdy pohnutými dějinami. 8. a 9. 12. mohou návštěvníci v rámci **Adventních dnů na zámku** ochutnat dobové pokrmy i nápoje, zhlédnout živý betlém nebo provoz proslulé černé kuchyně.

Těšíme se na setkání s vámi v Jindřichově Hradci.

Infocentrum Jindřichův Hradec
www.infocentrum.jh.cz

Jindřichohradecký zámek již sice brány svých prohlídkových tras uzavřel, ale až do konce listopadu probíhá ve druhém patře Adamova stavení výstava „**Dokonalý diplomat, Černínové – vyslanci, cestovatelé, sběratelé**“. Výstava představuje dosud opomíjené téma diplomatických misí českých šlechticů v 17.–20. století. Až do konce roku si přijďte do Muzea fotografie a moderních obrazových médií prohlédnout výstavu jednoho z našich nejkontroverznějších fotografů Jana Saudka „**My**

Podzimní panoráma přes Malý Vajgar

Zručný punčochářský mistr (180 let)

Tomáš Krýza, křtěný jako Thomas Krisa, rodák z Jindřichova Hradce, je znám coby autor mechanického betlému Krýzovy jesličky. Narodil se 13. 12. 1838 a prý již v devíti letech prohlásil: „Až budu velký, postavím také takové jesličky, ale ještě větší a krásnější.“ Tím myslel větší a krásnější jesličky, než jaké stavěl jeho strýc.

Na každém šprochu je pravdy trochu, a tak již v osmnácti letech započal se svým dílem a šedesát

Rodinný portrét, Tomáš Krýza uprostřed

Celkový pohled na Krýzovy jesličky

let v tom pokračoval. Protože nebyl žádný mechanik, spíše postupoval metodou „zkus to a ono to nějak dopadne“. Jako punčochářský mistr využíval především to, co měl doma po ruce. Cívky od nití, nitě, ale i domácí náčiní jako váleček na nudle či kus kolovrátku. Vše různě spojoval tak dlouho, až se „to“ pohnulo a fungovalo. Tak spatřil světlo světa největší lidový mechanický betlém, zapsaný v Guinnessově knize rekordů. Tomáš Krýza zemřel v pozhnaném věku 80 let, 31. 5. 1918.

-lgs-

Jesličky a půlnoční (795 let)

Prvním „betlemářem“ byl František z Assisi (Giovanni Battista Bernardone), zvaný František Serafinský (1182–1226), zakladatel řádu františkánů. Roku 1223 papež Honorius III. uznal řeholi františkánského řádu a Františkovi svolil k oslavě Vánoc „s obzvláštní nádherou“.

Lidový betlém – Krýzovy jesličky

V kopcovité vesnici Greccio (region Lazio) založil v jeskyni poustevnu, kde žlab naplnil slámou, vypůjčil si osla a volka, a tak vznikly první jesličky – betlém. V noci z 24. na 25. 12. 1223 sem přišli lidé z okolí a František nad žlabem četl evangelium o zrození Páně. Tak léta Páně 1223 byla slavena i první půlnoční mše. Historie jesliček může být ale i straší. Když roku 385 odešel sv. Jeroným z Říma do Betléma, žil nedaleko betlémské jeskyně, místa

narození Ježíše. V jednom ze svých spisů píše: „Ach, Pane Ježíši, v jak tvrdých jeslích zde ležíš pro mou spásu. Jak ti to mám oplatit?“ Jesličky podle sv. Jeronýma uctívali již první křesťané. Císařovna sv. Helena je ve stříbrné schráně roku 642 přenesla do Říma do baziliky Santa Maria Maggiore, kde je každoročně věřící uctívali. V jiné z verzí ve 4. stol. přinesl papež Liberius do Říma pět prkének z Kristových jesliček a uložil je v chrámu Ad praesepe (U Jesliček), dnes bazilika Santa Maria Maggiore. První doložený betlém u nás vznikl roku 1560 v jezuitském kostele v Praze a řád se zasloužil o šíření této tradice. Marie Terezie roku 1751 zakázala stavění betlémů a vánoční hry v kostelech a její syn Josef II. jej zákaz potvrdil a označil za zvyk dětinský a církeve nedůstojný. Zde jsou patrně počátky lidového betlemářství, kde se jen těžko kontrolovalo dodržování tohoto zákazu. Po roce 1948 byl zákaz pojat ideologicky, ale ani ten se dodržování nedočkal.

Antonín Fridrich

Advent v turistické oblasti Třeboňsko

Třeboňsko

1. 12. **Rozsvícení vánočního stromu s adventním trhem**
1. 12. **Třeboňští pištníci**
2. 12. **Zahájení adventu, rozsvícení vánočního stromu, koncert folklorních souborů Javor a Javoráček** (Lomnice n. Lužnicí)
9. 12. **Adventní koncert Lakomé Barky** (Lomnice n. Lužnicí)
13. 12. **Třeboňská nocturna – Musica Bohemica – adventní koncert**
15. 12. **Třeboň plná andělů s trhem**
16. 12. **Adventní trhy** (Lomnice n. Lužnicí)
1. 1. 2019 **Tradiční novoroční ohňostroj**

Veselsko

1. 12. **Rozsvícení vánočního stromu s betlémem a trhem** (Veselí n. Lužnicí)
2. 12. **První neděle adventní** (Veselí n. Lužnicí)
9. 12. **Veselý flerjarmark** (Veselí n. Lužnicí)
19. 12. **Vánoční koncert Čechomor** (Veselí n. Lužnicí)
22. 12. **Adventní koncert veselského Chrámového sboru** (Veselí n. Lužnicí)
23. 12. **Zvonkový průvod** (Veselí n. Lužnicí)

Vitorazsko

1. 12. **Kurz zdobení perníčků a přednáška o včelích produktech** (Suchdol n. Lužnicí)
2. 12. **Rozsvícení vánočního stromu v Suchdole nad Lužnicí a představení betlému**
12. 12. **Česko zpívá koledy v Suchdole nad Lužnicí**
25. 12. **Vánoční jízda na Lužnici**
28. 12. **Vánoční koncert Rapšašského komorního orchestru** (Suchdol n. Lužnicí)
1. 1. 2019 **Novoroční ohňostroj**

Další akce najdete na www.jiznicechy.cz/kalendar

www.jiznicechy.cz/treboňsko

Eva Semotanová
Historie mezi osmičkami

Letopočtům s osmičkou na konci je v naší historii často přičítán magický význam. Typickým příkladem je 20. století s přelomovými roky 1918, 1938, 1948, 1968. Vzpomeňme však i na události starší: v roce 1278 padl na Moravském poli český král Přemysl Otakar II., rok 1348 je chápán jako symbol kulturního rozkvětu za vlády Karla IV., léta 1618 a 1648 pak znamenají klíčové okamžiky třicetileté války, které se odehrály na našem území, revoluční rok 1848, tzv. Jaro národů a boje za svobodnější společnost v Evropě. Jakkoli rozhodující tyto mezníky jsou, historie není jen soupisem suchopárných dat, jejím hybatelem jsou lidé a prostředí, ve kterém žijí. A právě o tom je historie mezi osmičkami, o lidech, o jejich konání a o krajíně, její podobě a jejím utváření napříč epochami. Je volným výběrem historických témat, navázaných na významné letopočty a osobnosti, výkladem s dílčími zastaveními o tom, jak se měnila společnost, její myšlení a tvář.

Kniha je příspěvkem ke století československé a české státnosti a k 640. výročí úmrtí Karla IV., Otce vlasti.

- ?** Kolik manželek měl Karel IV.?
a) 4
b) 5
c) 6

Své odpovědi nám pošlete do 10. prosince z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

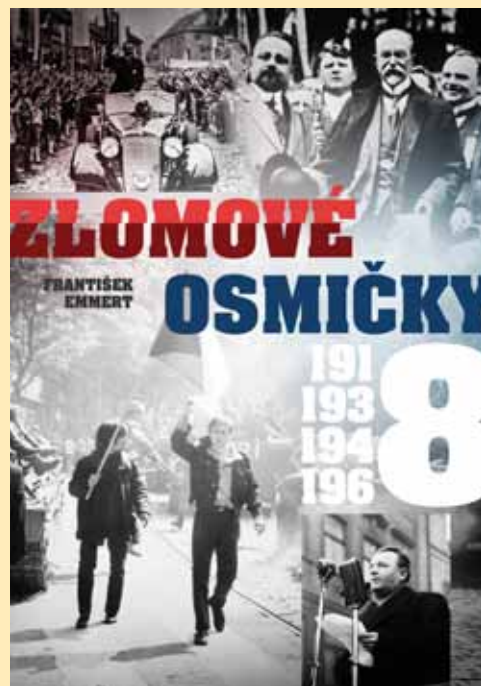

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop.

František Emmert
Zlomové osmičky – 1918, 1938, 1948, 1968

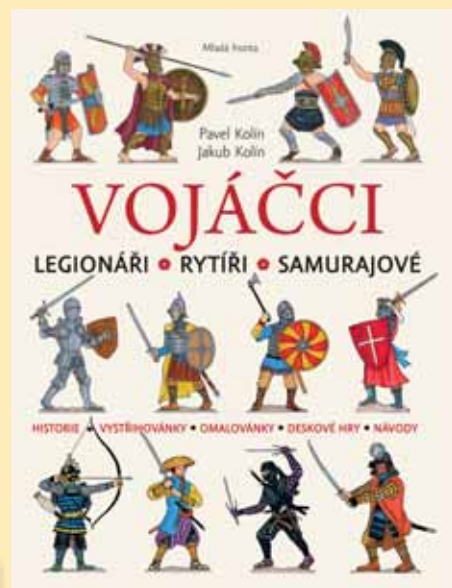
Osudové roky českých dějin končí pověstnou „osmičkou“. Kdo se podílel na vzniku Československa v roce 1918? Jak probíhal Vítězný únor v roce 1948? Nebo co se dělo při sovětské okupaci v roce 1968? Připomeňte si letopočty s osudovou osmičkou na konci, které poznamenaly dějiny Československa a staly se klíčovými momenty naší historie. Unikátní publikace zachycuje ty nejzásadnější okamžiky na dobových snímcích a dává nahlédnout do dění těchto čtyř zlomových let.

cena: 690 Kč
www.albatrosmedia.cz

Ben Brooks
Příběhy pro kluky, kteří se nebojí být výjimeční

Tahle knížka se bude hodit všem klukům, kteří jsou nebo by chtěli být nějakým způsobem výjimeční. Najdete v ní totiž stovku medailonků chlapců a mužů, kteří právě takoví jsou. Nečekejte ale příběhy žádných akčních hrdinů zachraňujících lidstvo ani miláčků osudu, kterým sudičky nadělily krásu, inteligenci, štěstí a bohatství už do kolébky. Ne – každá z osobností v téhle knize si musela vybojovat nějaký svůj osobní zápas. Někdo se dokázal vzepřít nepříznivému životnímu údělu, vymanit se z prostředí, odkud vzešel, vypracovat se díky své pílí či neotřesitelné důvěře v sebe sama. Jiný se nebál vybočit z řady, prolamovat společenská tabu, vzdorovat předsudkům nebo autoritám. Další z hrdinů se vzdali svého pohodlí, aby pomáhali potřebným, nebo za ně dokonce bojovali, protože jim nebyl lhostejný osud druhých ani osud našeho světa jako celku. Ať už jde o chlapce a muže slavné či méně slavné, hrdiny z doby minulé anebo současné, všechny jejich příběhy jsou nesmírně inspirativní.

Pavel Kolín, Jakub Kolín
Vojáčci

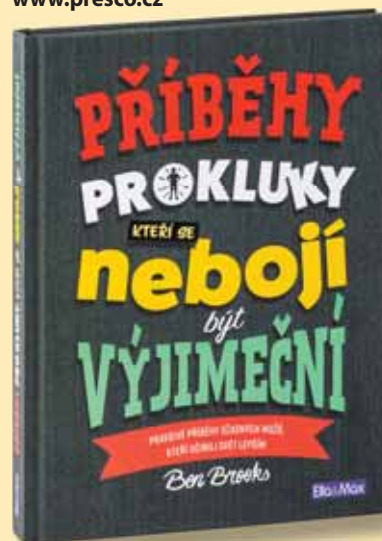
Legionáři – Rytíři – Samurajové

Uniformy, zbraně a vojenská zbroj patří mezi nutné vybavení každého opravdového válečníka. Díky téhle knize poznáte, jakým způsobem se bojovalo v určitých historických obdobích, seznámíte se s válečnickou výstrojí antických bojovníků, těžkou kovovou zbrojí středověkých rytířů a také samurajskými brněními s jejich netradičními zbraněmi. Dozvíte se, jak se dobývaly středověké hrady a spoustu dalších informací z vojenského světa. Součástí knihy je také řada her – pexeso, desková hra Hurá na hrad! nebo výroba vlastního obléhačích praku. Vystříhnete a vybarvíte si spoustu krásných vojáků, se kterými si užijete hromadu legrace.

cena: 269 Kč
www.kniha.cz

Ukazují totiž, že člověk nemusí být zrovna superhrdinou, aby dokázal být vzorem pro ostatní a učinit svět lepším!

cena: 389 Kč
www.presco.cz

Dobrácký hromotluk (95 let)

Velký herec malých rolí, nezkrutný živel, osobnost a velký dobrák. Tak o herci Čestmíru Řandovi vždy hovořili jeho herečtí kolegové. Rád si prý užíval života, miloval jídlo a cigarety, což ho nakonec přivedlo na onen svět.

Čestmír Řanda a Karel Höger v představení N. V. Gogola Mrtvé duše (1975)

Narodil se 5. 12. 1923 v Rokycanech v rodině pokrývače. Absolvent strojí průmyslovky svůj herecký talent prokázal již za studií v divadelním ochotnickém spolku. Proto po válce začal studovat na konzervatoři a hereckou kariéru zahájil v divadle v Plzni. V roce 1960 přešel do pražského Divadla na Vinohradech a od sezony 1966 zakotvil v činohře

Národního divadla, kde vydržel až do své předčasné smrti. Většinou ztělesňoval dramatické postavy intelektuálů, pánů z vyšších vrstev, ale také uměl skvěle zahrát omezence a balíky. Řandy si velmi brzy povšimli filmaři, a tak dodnes můžeme obdivovat jeho nesporný talent v dramatech a skvělých komediích, jako jsou Bílá paní, Kladivo na čarodějnice, Ikarův pád, Pane, vy jste vdova a mnoho dalších. Přestože člen KSČ, byl prý mezi herci velmi oblíbený, protože nesnášel, když režim šlapal na paty jeho kolegům, a častokrát se za ně postavil. Jako například v případě šikany Karla Högera, kdy dokonce nafackoval jednomu komunistickému funkcionáři. Čestmír Řanda zemřel na infarkt 31. srpna 1986, je pochován na Vyšehradě.

Drahomíra Samková

Chodové

Slib neslib (560 let)

Podle Veleslavínova historického kalendáře král Jiří z Poděbrad potvrdil privilegia domažlickým Chodům. Potvrdil privilegia králů Jana, Karla, Václava, Zikmunda a Ladislava, jakož i držení rychtářství od Duška z Vlkánova. Nařizuje purkrabímu a rychtářům v Domažlicích, aby Chody neutiskovali.

Privilegovaní měli postavení příznivé, ale zároveň také velmi vratké. Král je totiž mohl kdykoli zastavit, nebo dokonce prodat. Svou troškou do chodského mlýna přispěl Jiří z Poděbrad. Uložil výběřím daní, aby Chody neutiskovali, protože hlídají zemské hranice. Jiří ke svému privilegii podotkl, že se Chodům má dostat stejných práv jako městu Domažlicům. Roku 1454 si domažličtí Chodové vymohli královský slib, že jejich město zastaveno nebude, ale už čtyři roky nato je zastavil sám král Jiří z Poděbrad – slib neslib.

foto © www.turisturaj.cz

foto © archiv Národního divadla, foto Jaromír Svoboda

Adventní čas v Klatovech

Předvánoční Klatovy mají neopakovatelné kouzlo. Černá a Bílá věž, věže kostelů i středověké hradby poskytují romantickou kulisu k zimním procházkám.

I v tomto období jsou návštěvníkům přístupné světoznámé katakomby, unikátní Pávilon skla i sbírky vlastivědného muzea. Přijedte si do Klatov vychutnat sváteční adventní atmosféru a příjemně se naladit na pohádkové Vánoce.

30. 11. **Rozsvícení vánočního stromu** – tradiční akce s kulturním programem na náměstí Míru

2. 12. **Voňavá adventní neděle** – pestrý hudební a kulturní doprovodný program pro děti i dospělé bude probíhat od 10 do 14 hodin. Vystoupí pěvecký sbor Fialky, flétnový soubor a dechová kapela Úhlavanka, těšit se můžete i na vánoční příběh Legenda o hvězdě, ukázky balení dárků, tvoření vánočních dekorací i výrobu a zdobení tradičních pochutin. Akci pořádá město Klatovy.

5. 12. **Nebeské náměstí aneb...** – zábavný program na klatovském náměstí

8. 12. **Klatovský klášterní bazar – VIII. ročník**

12. 12. **Zpívání koled s Českým rozhlasem** – hostem akce bude zpěvák Marian Vojtko, se kterým vystoupí chlapecký pěvecký sbor HrOŠI

9. 12., 16. 12., 20.–22. 12. **Adventní trhy na klatovském náměstí** s doprovodným kulturním programem

23. 12. **Vánoční koncerty na klatovském náměstí** – v 10 hodin zahraje kapela Úhlavanka a ve 13.30 hodin kapela Big Band

Více informací na
www.klatovy.cz/icklatovy/

foto © archiv města Klatovy

Původní kašna na náměstí

Detail sochy Léto

Pozvání na Jana Brokofa

V roce 2018, přesněji 28. prosince, uplyne přesně 300 let od smrti významného českého rezbáře a sochaře Jana Brokofa. S rodem Brokofů je úzce spjata také historie města Klášterce nad Ohří.

Jan Brokof přijal pozvání Michaela Osvalda Thuna a v Klášterci strávil léta 1685–1687, zde se mu také narodil jeho nejstarší syn, Michal Jan Josef Brokof. Na nedalekém Červeném Hrádku u Jirkova se pak narodil jeho syn Ferdinand Maxmilián Brokof, jedna z nejvýraznějších osobností českého barokního sochařství.

V Klášterci vytvořil Jan Brokof několik pozoruhodných soch, ať už se jedná o sochy v zámeckém parku či sochařskou výzdobu sály terreny a náměstí. Ačkoliv nepatří k nejslavnějším představitelům českého barokního sochařství, byl to on, kdo poskytl svým synům, a to především svému mladšímu synovi Ferdinandu Maxmiliánovi, základní sochařské dovednosti a schopnosti. Bez cenných rad a dovedností, které Jan Brokof svým synům předal, by se Ferdinand Maxmilián Brokof nemohl stát jedním z nejvýznamnějších.

Město Klášterec nad Ohří již v roce 2014 vydalo v českém a německém jazyce brožuru Život a dílo rodiny Brokofů v Klášterci nad Ohří a v lednu 2019 se v klášterecké galerii Kryt ve spolupráci se základní uměleckou školou uskuteční na počest tohoto sochaře výstava věnovaná jeho tvorbě.

Část výstavy bude fakticky a edukačně zaměřená, návštěvníky seznámí s informacemi z Brokofova života, kde a jak tvořil, jaká jsou jeho nejvýznamnější díla, kdo ovlivnil jeho tvorbu, i s životním osudem a tvorbou jeho synů, především Ferdinanda Maxmiliána.

Větší část pak bude zaměřená pouze na Brokofovu tvorbu přímo v Klášterci nad Ohří. Studenti základní umělecké školy mají za úkol přiblížit jeho

tvorbu mladé generaci – pomocí různých výtvarných technik se pokusit o ztotožnění se s autorem, ztvárnit jeho dílo, a tím jeho tvorbu přenést do 21. století tak, aby byla srozumitelná i dnešním mladým lidem. Vedle předlohy, kterou bude fotografie originálu konkrétní sochy, přetvoří její podobu tak, jak by ji dnes mohl vytvořit sám autor i se všemi možnostmi, které moderní doba nabízí.

Lví fontána

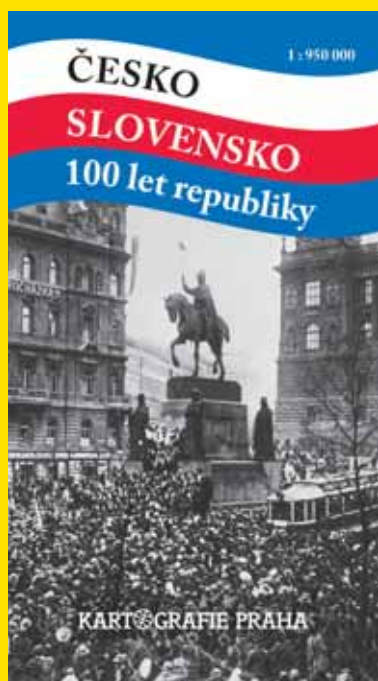

Socha Amerika

Vernisáž výstavy se uskuteční v pátek 11. ledna 2019 v galerii Kryt v Klášterci nad Ohří. Výstava bude k vidění každý všední den od 8.30 do 17 hodin do konce ledna.

Turistické informační centrum
 nám. Dr. E. Beneše 85, 431 51 Klášterec nad Ohří
 tel.: +420 474 359 687
 e-mail: icklasterec@muiklasterec.cz
 www.klasterec.cz

KARTOGRAFIE PRAHA®

O jaké území ve Slezsku vedlo Československo těsně po svém vzniku a znovu v říjnu 1938 spor s Polskem?

www.kartografie.cz

Své odpovědi nám posílejte do 10. prosince z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží mapy věnované vydavatelstvem Kartografie PRAHA, a.s.

Ferdinandův pramen

Mariánské Lázně

V roce 2018 uplynulo 200 let od prohlášení města Mariánské Lázně veřejným lázeňským místem.

Mariánské Lázně patří mezi jedenáct evropských lázeňských měst (**Great Spas of Europe**), která usilují o zapsání do **Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO**. Upravené parky, nádherná architektura, krása vsudypřítomné přírody, široká nabídka volnočasových aktivit a také slavná minulost. Toho všeho si můžete v Mariánských Lázních užívat plnými doušky. Seznamte se s krásou a nezapomenutelnou atmosférou Mariánských Lázní i v roce 2019.

Infocentrum
Hlavní 47/28, Dům Chopin
353 01 Mariánské Lázně
tel.: +420 354 622 474
info@marianskelazne.cz
www.marianskelazne.cz

GREAT SPAS of Europe

Hotel Grand MedSpa Marienbad

Mariánské Lázně lákají k návštěvě svými léčivými vřídly a krásným prostředím již více než 200 let. Zažít uzdravující účinek zdejších minerálních pramenů a dokonale odpočinek provázený příjemnými kulturními zážitky lze nejlépe ve špičkovém hotelu. Právě takovým je GRAND MEDSPA MARIENBAD. Okouzlí nejen skvělým balneocentrem Medical Spa a výtečnou kuchyní, ale i unikátním klavírním křídlem Bösendorfer, na který v hotelu hrál slavný „král valčíků“ Johann Strauss.

Hotel Grand MedSpa Marienbad patří do rakouského řetězce hotelů a rezidencí Falkensteiner. Rozsáhlý mariánskolázeňský čtyřhvězdičkový hotel sestává z několika budov a nabízí možnost výběru z až **pěti kategorií dvoulůžkových pokojů a suites**.

Elegantní prostředí ubytování doplňuje na úctyhodné ploše 2 500 m² neodolatelné **MEDICAL SPA**. Jeho svět bazénů zahrnuje jak vyhřívaný venkovní a vnitřní bazén, tak i bazén se slanou

vodou a samostatné bazény pro léčebné procedury. Rozsáhlý je i svět saun. Součástí **MEDICAL SPA** je rovněž skvěle vybavené **LÉKAŘSKÉ CENTRUM**. V jeho nabídce zdravotních a lázeňských procedur nalezneme vedle fyzioterapie, masáží, léčby uhlíčitým suchým plynem, elektrolyčby, léčby kyslíkem či hydrocolon terapie také mnoho dalších kúr a procedur. Předností tohoto zařízení je nejen dokonalá odborná péče, ale i **vlastní hotelový léčebný PRAMEN ALEXANDRA**. V Medical Spa však

na hosty čeká vedle relaxace a zotavení rovněž kardiofitness, a dokonce i kadeřnictví a kosmetický salon.

Hotel Grand MedSpa Marienbad dokáže hosty hýčkat i vytříbenou českou a mezinárodní kuchyní v **RESTAURACI „JOHAN STRAUSS“**. Vrcholem kulinařských požitků je pak sobotní večere o šesti chodech. Skvělou kávu a nejrůznější drinky si lze vychutnat v pěkně zařízeném **LOBBY BARU v anglickém stylu**, kde hotel pro své hosty pořádá dvakrát až třikrát týdně **kulturní programy s podmanivou živou hudbou** různých žánrů. Hotel Grand MedSpa Marienbad připravil pro návštěvníky hned několik zajímavých pobytových balíčků. Stačí si jen vybrat podle vlastní chuti a časových možností.

Více na www.falkensteiner.com/cs/hotel/marienbad

Krušnohorský maněstr

Krušnohorské lyžování

Propojením Skiareálu Klínovec – Neklid – Boží Dar vznikl v Krušných horách unikátní zimní areál. Jeho předností je variabilní využití sjezdových tratí a optimalizace jejich dostupnosti. Na milovníky lyžování tu čeká několik příjemných překvapení.

Revoluční novinkou pro tento rok je propojení Skiareálu Klínovec se sousedícím skiareálem na Neklidu a přímé lyžařské propojení s Božím Darem. Skiareál Klínovec se tak rozšíří z původních 18 km na 31,5 km, z toho bude 21,2 km zasněžováno technickým sněhem. Celková plocha tratí se zvětší z 417 000 m² na 737 000 m².

Celý lyžařský komplex Skiareál Klínovec bude obsluhovat 5 lanových drah, z toho 2 jsou s oranžovou krycí bublinou. Unikátní v rámci ČR bude propojení celé oblasti lyžařsky – žádné přesuny skibusy, ale pohodlně po propojovacích sjezdovkách, jejichž výstavbu jsme zahájili počátkem léta. Z vrcholu Klínovce povede propojovací sjezdovka ke spodní stanici lanové dráhy na Neklidu a z Neklidu ke spodní stanici lanové dráhy Prima Express. Celkem budeme v zimní sezoně 2018/2019 nabízet více než 30 km sjezdových tratí, a to na jeden skipas.

Ceny: skipas 1 den/dospělý – 750 Kč běžná sezona (790 Kč TOP sezona)

skipas 1 den/dítě – 600 Kč

Pohled k vrcholu Klínovce

V rámci InterSkiregionu Klínovec–Fichtelberg se díky česko-německé spolupráci našich areálů lyžařům rozšíří možnost zalyžovat si na 47 km sjezdových tratí. Využívat je mohou zakoupením skipasu na jeden a půl dne a dalších vícedenních skipasů. Mezi vrcholy přepravuje skibus zdarma. Doba přesunu je cca 10 minut. InterSkiregion bude obsluhovat sedm lanových drah, z toho tři s krycí bublinou a jedna kabinová lanová dráha.

Ceny: InterSkiregion 2 dny/dospělý – 1 300 Kč

InterSkiregion 2 dny/dítě – 1 040 Kč

Další významnou novinkou je rozšíření sjezdovek Dámská a Pařezovka. Modrá sjezdová trať Dámská

bude rozšířena o 100 %, na dvojnásobek své šířky, a červená Pařezovka se rozšíří o 20 %. Terénní úpravy za účelem rozšíření sjezdovek byly zahájeny počátkem srpna.

Modernizace se také dočká náš COOL FUN park, kde přidáme zábavné prvky a chill zónu. Dále se mohou návštěvníci těšit na legendární snow-park Neklid, který je jeden z prvních v ČR a bude nabízet široké využití v podobě skoků a překážek.

Se zásadními novinkami pro nadcházející zimní sezonu také souvisí rozsáhlé investice, a to v objemu 70 milionů Kč.

Ta nejkrásnější místa pro vaše výlety!

www.branadocech.cz

Destinační agentura Krušné hory, o. p. s.

Klíny 61, 436 01 Klíny
www.krusne-hory.org
www.zazitkrusy.cz

CineStar Express

Chomutovské Vánoce 2018

2. 12.

16.30 – 17.45

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

(koncert Daniela Hůlky a Kamily Nývltové, rozsvícení vánoční výzdoby, ohňostroji)

3.– 23. 12.

10.00 – 18.00

VÁNOČNÍ TRH

(doprovodný program v party stanu)

18.– 23. 12.

10.00 – 18.00

PRODEJ RYB

(v parčíku u radnice)

24. 12.

11.00 – 15.00

ŽIVÝ BETLÉM

(agentura J. Stejného)

Chomutov

Pomáháme

Adolf Wenig a Jan Havlasa (vpravo) s manželkami, 1929

Cestovatel i vyslanec

(135 let)

Český cestovatel a autor dobrodružných příběhů Jan Havlasa se narodil v Teplicích 22. 12. 1883 jako nejstarší z pěti dětí. V matrice byl zapsán jako Johann Ladislaus Klecanda, syn Johanna, ředitele teplické české soukromé školy, a Matyldy, rozené Maškové. Rodina se okolo roku 1887 přestěhovala do Prahy, kde Jan v roce 1902 maturoval na gymnázium v Žitné ulici.

Poté vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy a do roku 1913 žil v zahraničí. V USA se seznámil s manželkou Elsie Hermanovou, se kterou mezi lety 1912–1913 pobývali v Japonsku a následně navštívili Tahiti, Čínu, Singapur a Indii. Zážitky z cest použil jako náměty ke své literární tvorbě. Po vydání knihy Vztah osadní politiky k světové válce (1914) byl odsouzen na rok žaláře. Ve funkci velvyslance ČSR v Brazílii působil v letech 1920–1924. V roce 1929 byl členem opiové komise Společnosti národů, mapující obchod opiem ve východní Asii. V letech 1930–1939 žil s manželkou v Paříži a Monaku. Po vzniku protektorátu odjeli manželé Havlasovi v květnu 1939 do USA, kde do roku 1943 žili v Kalifornii. Poté na přání velvyslance ve Washingtonu přijal místo vyslance v Chile. V roce 1946 se s manželkou vrátili do její rodné Kalifornie, kde 13. 7. 1964 Jan umírá. K jeho literární tvorbě patří mimo jiné prózy Povídky z Tater nebo Lidé na horách. V období mezi válkami vydal díla inspirovaná cestami po Asii, Oceánii a Latinské Americe, např. Pobřeží tanečnic či V brazilských horách. Známa je též jeho práce dramatická – První hřích i překladatelská – Vějíř lady Windermerové.

Miroslav Foltýn

Josef Jaroslav Beran (130 let)

Katolický kněz a teolog, 33. arcibiskup pražský a primas český, politický vězeň dvou režimů, Josef kardinál Beran se narodil 29. 12. 1888. Byl nejstarší ze sedmi dětí Josefa a Marie Beranových. Pokřtěn byl v sobotu 9. 1. 1889 v plzeňské katedrále sv. Bartoloměje, 21. 5. 1898 byl u svatého přijímání a biřmován byl 13. 10. 1902.

Kardinál Josef Beran,
10. 3. 1966

Skromné poměry rodiny učitele mu daly víru v Boha i národní cítění, které se u něho projevovalo láskou k literatuře, vlasti, přírodě a hudbě. Otec mu byl vzorem pevnosti charakteru, zásadovosti, sebekázně a důslednosti. Po matce získal

laskavost, optimismus a umělecké sklony. Jakmile dokončil pětiletou obecnou školu v Plzni, absolvoval osm tříd zdejšího klasického gymnázia (1894–1899), kde patřil spíše k lepšímu průměru. Neuvažoval o tom stát se knězem. Zpočátku jej lákala vojenská dráha po vzoru studentů plzeňské kadetky, později chtěl pomáhat lidem a jít na medicínu. Ovšem prof. Kudrnovský, který na gymnáziu vyučoval náboženství a přednášel na Univerzitě Karlově, řekl studentu Beranovi, že ho doporučí na studia v Římě, neboť u něho vidí všechny charakterové a intelektuální předpoklady pro kněžství. „I když jsem nebyl nerozhodnut úplně pro kněžství, volání Božího hlasu se častěji ozývalo v mé duši a ten hlas se během studia na vyšším gymnáziu ozýval častěji.“

Rozhodl se tedy pro studia na české koleji bohoslovectví papežské univerzity v Římě, která stávala před světovou válkou na Via Sistina. Vyučovalo se tu v italštině a latině a prošel tu důkladnou přípravou dogmatiky, fundamentální teologie a církevních dějin. Studia zvládal a prvního ocenění se mu dostalo nečekaně ve zpěvu. Bakalaureátu dosáhl 30. 11. 1909 a v té době se připojil k III. řádu sv. Dominika, kde přijal řádové jméno Tomáš. Na kněze byl vysvěcen již ve čtvrtém ročníku studia na Papežské univerzitě De Prapaganda Fide a svěcení přijal 10. 6. 1911 v bazilice sv. Jana v Lateráně. Svou první mši sloužil v kostele sv. Jana Nepomuckého u české koleje o den později. Jeden z vyšších akademických titulů – licenciát obdržel 2. 12. 1911 a pětiletá studia zakončil získáním doktorátu z teologie 26. 6. 1912.

Po návratu domů sloužil první mši 5. 7. 1912 v katedrále sv. Bartoloměje v Plzni.

Jeho prvním kaplanským místem byla Chyše u Žlutic, následoval Prosek, tehdy ještě u Prahy, kam nastoupil v lednu 1914 coby druhý kaplan a katecheta v obecné škole ve Vysočanech. Přišla 1. sv. válka a Beran byl přeložen do Michle, kde byl od 1. 8. 1914 do 31. 7. 1917. K pastorači patřil Útulek sv. Josefa hluchoněmých chovanců v Krči, kam Beran docházel a pomáhal sestřím z Kongregace

Školských sester de Notre Dame, jak na chovanky působit. Tady se prvně projevil jeho pedagogické a psychologické schopnosti. Tyto schopnosti dostal možnost dále rozvíjet na ženském učitelském ústavu sv. Anny v Ječné ulici (1917–1928). Docházející spolusestry z kongregace spravující Učitelský ústav navrhly řediteli, aby pátera Berana jmenoval zdejším katechetou. Když Karlova Univerzita v červenci 1917 uznala platnost jeho římského doktorátu, přijal nabízené místo. Po odchodu ředitele ústavu do důchodu se stal od září 1925 jeho nástupcem. O dva roky později byl jmenován za zásluhy arcibiskupským notářem. Od roku 1928 vyučoval jako docent pastorální teologii na Teologické fakultě Univerzity Karlovy. Přesto se dále věnoval svému poslání v krčském útulku, mezi sociálně slabými v Kobylisích, publikoval, překládal a stal se vyhledávaným zpravoděním. Představení bohosloveckého semináře jej oslovili s nabídkou, aby se ujal role zpravoděním v seminárním kostele sv. Vojtěcha v pražských Dejvicích. Od roku 1929 byl asistentem na Katolické teologické fakultě UK a 20. 4. 1932 zde obhájil svou docenturu. Od října 1934 mu byla udělena kanonická mise pro obor pastorální teologie. Rektorem pražského Arcibiskupského semináře byl jmenován v roce 1933.

Po příchodu nacistů a vyhlášení protektorátu Čechy a Morava 16. 3. 1939 fungovala česká teologická fakulta do října 1939. V rámci oslav vzniku republiky Prahou otrásla smrt Václava Sedláčka a především Jana Opletala, jehož pohřeb přerostl v protiokupační demonstraci a nacisté uzavřeli české vysoké školy. Do hledáčku gestapa se rektor Beran dostal pro to, kým byl a co představoval. Po atentátu na Heydricha (27. 5. 1942) došlo k masovému zatýkání českého obyvatelstva. Zámkou pro zatčení rektora Berana se patrně stala mše, kterou odsloužil za uvězněné československé důstojníky, kdy na jejím konci zazněl svatováclavský chorál a československá hymna. Gestapo si přišlo pro rektora Berana 6. 6. 1942. Proběhla domovní prohlídka, tvrdý výslech a uvěznění v pankrácké věznici. Byl si téměř jist, že jej čeká osud stovek popravených.

Po několika výsleších a uvalení „ochranné vazby“ byl z pankrácké věznice předán 1. 7. 1942 do věznice gestapa v Malé pevnosti Terezín. Otrocké práce, hlad, žalostná hygiena, přeplněné cely, hmyz, nemoci i týráni dozorců činily život ve věznici nelidským. Navíc Židům a duchovním se dostávalo „zvláštního zacházení“. Rektor Beran byl zařazen do tzv. Baukomanda na rozbíjení lomového kamene na štěrk. „Byl jsem zesláblý, a tak jsem palici sotva

Student Josef Beran, Řím 1911

Arcibiskup Beran, návrat z Dachau 1945

pozdvihl. Po každém úderu jsem myslel, že spadnu s náspu dolů a zabiji se. Vše jsem obětoval za ty, kteří ten den byli odvěčeni do plynových komor a už se mezi nás večer nevrátili,“ vzpomínal. Na cele č. 12 se setkal s pozdějším kardinálem, salesiánským knězem Štěpánem Trochtou, který ve vzpomínce pro Památník Terezín popsal jednu z každodenních realit. „Byl deštivý a nelitostný den. Židé odvázejí štěrk. Nebylo jich dost, a tu nastala sháňka po rektorovi pražského semináře. Byl vyloven ze shluku vězňů a postaven k těžké káře. Ten první den byl příšerný. Den hrůzy, zabíjení a bití. Obdivoval jsem se nadpřirozenému klidu a mlčenlivé trpělivosti monsignora Berana. Tiše se modlil a dodával mi odvahy: „Neboj se, Štěpáne, Pán to vidí – všechno dobře dopadne.““

Malá pevnost Terezín byla pro rektora Berana pouze přestupní stanicí. Za dva měsíce od svého příchodu byl 31. 8. 1942 deportován do koncentračního tábora Dachau, kam nacisté soustředili během války 2 740 „nebezpečných“ duchovních ze 134 diecézí a 24 národů. Na nádraží v Dachau dorazil transport 4. 9. 1942. V příjmové kanceláři s Beranem vyplnili dotazník, sejmuli mu otisky prstů, pořídili fotografii a zařadili jej do kategorie Schutzhäftling, Geistlicher. Na trestanecký mundúr dostal červený trojúhelník „politický“ a byl dán na český kněžský blok 28 jako číslo 35 844. V lednu 1943 v táboře vypukla epidemie břišního tyfu, kterým se nakazil i rektor Beran. Z nemocnice se vrátil zesláblý, vážil 49 kg, ale s pomocí přátel a táborové solidarity se jej podařilo dočasně přeřadit k lágrovým invalidům, kde lálal ponožky. Po uzdravení učinil Beran slib, který jej zavázal na zbytek života: „Vrátím-li se do vlasti, vynasnažím se, abych nikomu nic neodepřel, zač budu prošen, a pokud to bude v mých silách a nebude to odporovat vůli Boží, vyplním každé přání, které na mne kdo vznese.“ Rektor Beran

strávil v Dachau skoro tři roky, než byl tábor 29. 4. 1945 osvobozen Američany. Po repatriaci českých bývalých vězňů 21. 5. 1945 se mohl vrátit do své vlasti.

Po návratu z Dachau se vrátil k řízení semináře, byl jmenován místopředsedou Katolické akce, zástupcem pražského ordinária svazu Katolické charity a počátkem semestru (1945) byl ustanoven řádným profesorem Katolické teologické fakulty UK. Papež Pius XII. jej jmenoval 4. 11. 1946 již 33. pražským arcibiskupem od dob Arnošta z Pardubic. V neděli 8. 12. téhož roku přijal v katedrále sv. Víta v Praze biskupské svěcení. Ve své funkci prosazoval návrat ke křesťanským hodnotám, usmíření, spolupráci a solidaritě. Stal se mravní autoritou země. Od roku 1947 se setkával se stále rostoucím tlakem komunistů nemajících žádný zájem na spolupráci s církví. Po uchopení moci komunisty v únoru 1948 byla zlikvidována politická opozice i demokratické elity a režim se zaměřil na katolickou církev. Arcibiskup Beran čelil stupňující se represí vůči církvi, protože trval na respektování její vnitřní autonomie. Biskupská konference, již předsedal arcibiskup Beran, zakázala kněžím kandidaturu ve volbách, ale kaplan Plojhar neuposlechl a kandidoval ve volbách 30. května 1948 a přijal místo v komunistické vládě. Arcibiskup Beran jej suspendoval a exkomunikoval a přes nátlak režimu exkomunikaci nikdy neodvolal. V sobotu 18. 6. 1949 pronesl arcibiskup Beran poslední svobodný projev k lidu v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Strahově: „Nevím, kolikrát ještě budu moci k vám promlouvat, ale nyní prohlašuji veřejně, jako biskup. Nikdy, nikdy, nikdy nesvolím k dohodě, která směřuje proti zákonům Božím a církvi svaté. Přisáhám jako biskup, nikdy neznamradím práv Božích a církve svaté. Velice mě bolí, že kvůli mně pronásledován bude můj český lid. Ale nemohu jednat jinak.“ Na druhý den při mši svaté ve svatovítském chrámu ze dvou třetin obsazeném komunisty prohlásil, že „Katolická akce“ není katolická a „Katolické listy“ obsazené komunisty nejsou katolické. Po mši měl vystoupit na balkoně arcibiskupství a oslovit věřící. V tom mu ale zabránila StB pod záminkou, že jej „musí chránit“ před davem. V druhé polovině června 1949 se konalo v Arcibiskupství pražském důvěrné setkání biskupů, které bylo vyraženo, a do paláce vtrhla StB. Od té doby byla pražská arcidiecéze odříznuta od okolního světa a Říma a komunistický režim se snažil církev u nás zničit. V této vypjaté době, někdy v březnu 1950, oslovil arcibiskupský sekretář monsignore Boukal studenta práv Zdeňka Sternberga, který vzpomíná: „Arcibiskupův sekretář monsignore Jan Boukal – někdo mu musel dát tip – mi napsal tři řádky, obálka bez adresy strčená do zásuvky v mém bytě na Malé Straně. Sešli jsme se, byl jsem se trochu bál, protože i v církvi to tenkrát bylo všelijaké.

Kardinálský znak s mottem Svátost oltářní a práce

Arcibiskup napsal zprávu o stavu církve v Československu pro Svatou stolicí a prý, zda bych ji mohl dostat přes hranice, do nějakého bavorského kláštera. Souhlasil jsem...“ Tak se v Římě dozvěděli o situaci naší církve a pražského arcibiskupa.

Začalo období šestnáctileté nezákonné internace arcibiskupa Berana. Podmínky života v ní se v mnohém podobaly vězeňskému režimu, ale navíc se vyznačovaly úplnou izolací od vnějšího světa a úplnou ztrátou soukromí. V Roželově u Rožmitálu byl od 7. 3. do 2. 4. 1951. Josef Beran vzpomínal: „V Roželově jsme byli asi tři neděle. A to přišli, že jaksi cizina o tom už ví, že se hlásá, že by mě mohli zabít, a dokonce to svedli na komunisty, že se musím odstěhovat. To bylo asi v deset hodin večer a okolo půlnoci jsme jeli do města Rozentálu u Liberce.“ V Růžodolu u Liberce byl od 2. 4. 1951 do 17. 4. 1953. Následovala Myštěves (17. 4. 1953 – 20. 12. 1957) a Paběnice u Čáslavi (20. 12. 1957 – 3. 10. 1963). Zdejší řádové sestry se pokoušela StB získat pro spolupráci proti arcibiskupovi, který reagoval takto: „Oni nesmějí přijmout pravdu. Vyslechnou vás a vaše názory jim poslouží k směřujícímu přístupu jak na vás a na druhé. Oni dobře vědí, co jsme, co jsme chtěli a měli vykonat. Umlčeli nás. Teď je doba jejich halasu, než bude naplněna jejich míra. Bůh s vámi, sestry.“ Následoval převoz do Mukařova u Prahy, kde byl od 3. 10. 1963 do 2. 5. 1964, a poté byl převezen do Radvanova u Mladé Vožice, kde pobýval do 19. 2. 1965. V Radvanově jej zastihla 25. 1. 1965 zpráva o jeho jmenování kardinálem. Složitá jednání Svatého stolce s komunisty vyústila v nabídku režimu umožnit Beranovi odlet do Říma ke jmenování kardinálem, bez možnosti návratu. Výměnou komunisté souhlasili s biskupem Františkem Tomáškem coby administrátorem za kolaborujícího kapitulního vikáře Antonína Stehlíka. Beran byl postaven před nelehkou volbu. Rozhodl se však v zájmu domácí církve přinést i tuto oběť a „dobrovolně“ se stát vyhnanecem. Do Říma odletěl 19. 2. 1965.

Krátce po příjezdu do Říma byl 22. 2. 1965 povýšen papežem Pavlem VI. na kardinála. K nelibosti domácího režimu se i zde kardinál Beran, „na odpočinku“ pustil ihned do práce. Vystoupil na Druhém vatikánském koncilu 20. 9. 1965, kde pronesl svůj slavný příspěvek o náboženské svobodě. Překvapoval svou vitalitou, optimismem a houževnatostí. Za své sídlo si zvolil českou bohosloveckou kolej Nepomucenum v Římě, kterou pozvedl nejen svou přítomností. Vydal se na pastorační cesty do Francie, Švýcarska, Itálie... a cesta do USA vzbudila všeobecné nadšení. Uvítací řeč tu měl kníže František Schwarzenberg: „Přichází k nám jistě největší žijící syn české země, který na svobodě i ve vězení, doma mezi svými i v širém světě, vždy a všude věrně sloužil a bohdá ještě bude sloužit Bohu, vlasti a národu.“ Za peníze, které získal v zahraničí, koupil poutní dům Velehrad v Římě, který zastřešoval exilové katolické organizace. Promlouval k věřícím „za železnou oponou“ z Vatikánského rozhlasu, zajistil vydávání knih

Kardinál Beran se Svatým Otcem Pavlem VI., Řím 1965

a časopisů pro československé katolíky. V roce 1968 se chtěl zúčastnit světového eucharistického kongresu v kolumbijské Bogotě, ale jeho cesta skončila už v Německu, kde u něho lékaři odhalili velký nádor tlustého střeva. Jakmile se Beran zotavil po operaci, pokračoval v práci vydavatelské a pastorační střediska Velehrad. Téhož roku ale lékařské vyšetření potvrdilo nález pokročilého karcinomu plic. Zpráva o okupaci Československa v srpnu 1968 nepřispěla k jeho již dost chatrnému zdraví. Když 19. 1. 1969 zemřel student Jan Palach a 20. 1. uctila Praha jeho památku, kardinál Beran pronesl projev ve Vatikánském rozhlasu, kdy mj. řekl: „Spolu s vámi truchlím nad smrtí Jana Palacha a ostatních, kteří zemřeli podobnou smrtí jako on. Skláním se před jejich hrdinstvím, i když nemohu schválit jejich zoufalý čin. Zabít se není nikdy lidské, to ať nikdo neopakuje...“

Svou poslední mši odsloužil 17. 5. 1969 v Nepomucenu, zcela vyčerpaný uleh a přivolání lékaře prohlásil, že umírá. Po přijetí svátosti pomazání nemocných se u něj shromáždili kněží a bohoslovci koleje a on všem přítomným poželhal. Papež Pavel VI. spěchal k jeho loži, chtěl jej zastihnout ještě naživu, ale přišel již pozdě. Tak jak klidně Josef Beran žil, tak klidně odešel z tohoto světa. Komunistická vláda nepovolila převoz jeho ostatků do vlasti, neboť se obávala občanských nepokojů. Jeho ostatky byly uloženy v kryptě chrámu sv. Petra v Římě. Z rozhodnutí papeže Pavla VI. byl proto arcibiskup pražský a primas český Josef kardinál Beran pohřben v kryptě chrámu sv. Petra v Římě.

Poslední vůle kardinála Berana však byla splněna. Jeho ostatky byly 19. 4. 2018 vyzvednuty z prozatímního sarkofágu a následujícího dne vládním speciálem dopraveny domů, kde se po přistání rozezněly zvony v celé zemi. Ostatky byly následně uloženy do sarkofágu v kapli sv. Anežky České v hlavní lodi katedrály sv. Víta. Josef Beran byl v roce 1991 in memoriam, vyznamenán řádem Tomáše Garrigua Masaryka I. třídy a 2. 4. 1998 byl zahájen proces jeho blahorečení.

Celý článek na www.kampocesku.cz
Pro Památník Terezin Luděk Sládek
poděkování: Stanislava Vodičková ÚSTR,
pan Zdeněk Sternberg, Arcibiskupství pražské

PAMÁTNÍK TEREZÍN

www.facebook.com/TerezinMemorial
www.pamatnik-terezin.cz

národní kulturní památka

Sychrovské adventní trhy

Ve dnech 1.–2. 12., vždy od 9.00 hodin, vás zve na tradiční trhy na státním zámku Sychrov. Těšit se můžete na ukázkou řemesel, bohatý doprovodný program nebo betlémem na nádvoří zámku. Vstupné je 50 Kč.

Návštěvníci jistě potěší, že v sobotu bude tržiště otevřeno do 18.00 hodin. Pro rodiny s dětmi jsou připraveny „čertovské“ prohlídky, vždy od 10, 11, 12, 14 a 15 hodin. Vstup na tyto prohlídky není součástí vstupného na tržiště. Doporučujeme tedy jejich zakoupení prostřednictvím portálu e-vstupenka.cz. O víkendu jsou připraveny také prohlídky vánočně vyzdobeného zámku.

-mf

Liberecký horký podzim 1918 (100 let)

Skončila válka, zanikla monarchie, vzniklo Československo. V Sudetech zasahuje armáda, aby ochránila hranice nové republiky. Problém byl v tom, že významná část zde žijících Němců nebyla ochotna přijmout s čerstvě zrozenou republikou její nové hranice.

Územní nároky republiky Německé Rakousko 1918

Naopak se dožadovala uznání čtyř sudetoněmeckých provincií, tzv. Německého Rakouska, vyhlášeného 30. 10. 1918. Nastal boj „nových států“ o pohraničí. Boj o centrum provincie Deutschböhmen v Liberci vyvrcholil 16. prosince, když vládní vojsko od začátku prosince postupně

ovládlo města a obce v okolí, včetně vrcholku Ještědu. Neprůznivý vývoj donutil 11. 12. provinční vládu k ústupu do Žitavy. Na samotný Liberec došlo později pro malou sílu vojska a z obav před ozbrojeným německým obyvatelstvem. Na pomoc přijel obrněný vlak, ale jeho služeb nebylo nakonec třeba, proto byl nasazen při osvobození Frýdlantu. Vojáci dostali rozkaz proniknout do Liberce přes Růžodol a od nádraží v Křižanech. Vše šlo hladce a brzo byla obsazena liberecká radnice s centrem města. Dopoledne 16. prosince

předal německý magistrát své pravomoci představitelům okresního národního výboru a Liberec se stal součástí nové republiky. Kdo by ale tou dobou tušil, že přesně za 20 let se bude situace opakovat, jen opačně.

-babok-

mapka © Wikimedia Commons

Půjdeme spolu do Betléma...

Chcete-li si vychutnat tu pravou vánoční atmosféru dokreslenou tradičními vánočními trhy, vůní svařeného vína, pečených kaštanů a mandlí, vydejte se v adventním čase do Libereckého kraje.

Jesličky s 240 figurkami lidí a zvířat, z čehož je více než stovka pohyblivých, můžete obdivovat ve **Frýdlantě v Čechách**. Srdcem tohoto betlému je hodinový stroj a provazové šňůry. Betlém, který vytvořil Gustav Simon (1873–1953), je vystaven v dřevěném domku č. 356, kde jeho tvůrce strávil velkou část svého života.

Pokud si chcete vychutnat adventní náladu v zasněžené krajině, můžete se vydat do **Kryštofova Údolí**, kde pod širým nebem stojí venkovní betlém Josefa Jíry. Skvost dlouhý 16 metrů najdete v centru obce, naproti hostinci U Svatého Kryštofa. Stojí tu však pouze od začátku adventu do Tří králů. Vejdete-li i do hostince, neprohlupte. Můžete tam totiž spatřit více než dvě desítky originálních dřevěných, keramických, papírových a jiných betlémů. Raritou je pak cikorkový, část tyrolského betlému Franze Pohla nebo polovina původního Millerova betlému v orientálním stylu.

Během putování za betlémskou hvězdou byste určitě neměli vynechat **Železný Brod**. Ve zdejších Minimuzeu betlémů najdete přibližně šest desítek skleněných betlémů, historických i současných. Jedná se o největší sbírku tohoto druhu v České

republice. Minimuzem je navíc spojeno s prodejnou sklářských výrobků, kreativní dílničkou a příležitostným předváděním sklářské výroby.

Celá kolekce betlémů se návštěvníkům nabízí v **Krkonoském muzeu v Jilemnici**. Nejpozoruhodnějším skvostem je mechanicky ozvučený betlém pocházející z let 1883–1913. Vytvořil jej druhý z bratrů Metelků – Jáchym (1853–1940). Všechny 142 pohyblivých figurek je poháněno přes jediné závaží. Zbýlá tři závaží slouží pouze ke zvukovým efektům. Pokud se rozhodnete porovnat „metelkovský rukopis“, zastavte se ještě ve Vysokém nad Jizerou, kde je vystaven pohyblivý betlém kováře Jana Metelky (1855–1924). Příběh Svaté rodiny zde představuje 203 pohyblivých figurek, z nichž 92 se pohybuje samostatně.

Více informací na
www.liberecky-kraj.cz

Liberecký advent 2018

Neděle 25. 11.

16.15 **SLAVNOSTNÍ ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU**
– vystoupí dětský pěvecký sbor Severáček a pěvecký sbor Ještěd. K rozsvícení stromu dojde v **17.00 hodin**. V závěru zhlédnete živý „VORLOJ“.

Pátek 30. 11.

14.00 Slavnostní otevření libereckého adventního trhu a zahájení výstavy Vánoce očima dětí – vystoupí pěvecký sbor Barvičky z MŠ Jeřmanická a děti z MŠ Beruška.

16.30 **OLD STARS DIXIELAND BAND**
– liberecká dixielandová legenda

Sobota 1. 12.

11.00 O tom, co se možná stalo – vánoční pohádka

18.00 **THE SCOFFERS** – liberecká rocková parta

Neděle 2. 12.

11.00 O červené Karkulce – pohádka divadla Bořivoj

15.00 Mikulášský běh Libercem

16.00 **ONDŘEJ RUML – PŘÍBĚH O JEŽÍŠKOVI**
– adventní koncert v kostele sv. Antonína Velikého v Liberci. *Předprodej na www.evstupenka.cz*

17.00 **THE CUBE** – skvělá mladá partička z Turnova

Středa 5. 12.

16.00 **REJ ČERTŮ A ANDĚLŮ PŘED RADNICÍ**
– přijďte v maskách andělů, čertů či Mikulášů. Nejlepší masky vybere a ocení Mikuláš – na všechny čeká andělské překvapení a písničky Jany Kociánové

Pátek 7. 12.

11.30 Adventní dýňová polévka – tradiční podávání adventní dýňové polévky primátorem města

18.00 **THE SOUNDSTEIN** – podještědský adventní rockaround

Sobota 8. 12.

11.00 Jak šel Honza o Vánocích do světa – pohádka v podání divadla Na cestě

17.00 **JARRET** – nejen koledy v podání liberecké folkrockové kapely

Neděle 9. 12.

11.00 JIZERA – adventní vystoupení libereckého folklórního souboru

16.00 **LUDĚK VELE** – zpěv, **BOHUSLAV LEDL** – varhany – adventní koncert sólisty opery Národního divadla v Praze a předního českého varhaníka v kostele sv. Antonína Velikého v Liberci. *Předprodej na www.evstupenka.cz*

17.00 Předvánoční šlágry s Duobandem Petra Voslaře

Čtvrtek 13. 12.

17.00 Saxofony a Vánoce – hraje Zámecké saxofonové kvarteto

Pátek 14. 12.

17.30 **BEST OF SLAM POETRY** – exhibice české špičky slam poetry

Sobota 15. 12.

11.00 O JEŽÍŠKOVI – pohádka v podání divadla Na cestě

17.00 **MUZIKÁLOVÁ PŘEKVAPENÍ** – vystoupí Bořek Slezáček, Petra Peterová, Tomáš Löbl

Neděle 16. 12.

11.00 Ježíškovská pohádka – divadlo VCUKULETU

16.00 Podvečer s písničkářem **RUDOU HANCVENCLEM**

16.00 **ANDREA TÖGEL KALIVODOVÁ & MORAVSKÉ KLAVÍRNÍ TRIO** – koncert v kostele sv. Antonína Velikého v Liberci. *Předprodej na www.evstupenka.cz*

Středa 19. 12.

18.00 Adventní podvečer s Rádiem Contact Liberec
MAREK ZTRACENÝ & BAND

Pátek 21. 12.

16.00 **VEČER LIBERECKÉHO ADVENTU S KAPELOU O' BAND A ROMANEM TOMEŠEM**

Sobota 22. 12.

11.00 Pohádka v podání Rudy Hancvencla

18.00 **DUO BIGBAND** – Vánoční jazz s Pepou Uchytilem a Jindrou Badou

Neděle 23. 12.

10.30 Oživlý betlém v podání sdružení V.O.R.E.L.

Pátek 30. 11.– Neděle 23. 12.

ADVENTNÍ TRH PŘED LIBERECKOU RADNICÍ

Po celou dobu adventního trhu můžete zhlédnout **VYŘEZÁVANÝ MECHANICKÝ BETLÉM** řezbáře Josefa Fialy

Pokud není uvedeno jinak, akce se uskuteční na náměstí Dr. E. Beneše před libereckou radnicí.

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA!

Kompletní program naleznete na www.trhyvliberci.cz

Těšíme se na Vánoce aneb snad Martin přiveze na Hradecko sníh

Lidová pranostika tvrdí, že „radost Martina je husa a džbán vína“. Pojdme se tedy společně radovat! Rodiče při ochutnávkách svatomartinského vína a děti třeba při svezení na bílém koni. Tradiční svatomartinskou husou či hradeckými svatomartinskými rohlíčky se pak můžeme „ládat“ všichni. ☺

Martin na bílém koni pod Bílou věží

11. 11. Velké náměstí Hradec Králové

Bílý kůň coby symbol přicházející zimní turistické sezony doveze ve tři hodiny Martina pod Bílou věž v Hradci Králové.

Více na: www.hkinfo.cz

Vítání sv. Martina na bílém koni

17. 11. Hořiněves

Zimní sezona se bude svatomartinskými slavnostmi vítat i v Hořiněvsi. Opět na vás čeká tradiční jarmark, svatomartinská vína, husí hody a další.

Více na: www.horineves.cz

Vánoce, Vánoce přicházejí – Muzeum betlémů

od 15. 11. Muzeum betlémů,

Třebechovice p. Orebem

K Vánocům patří betlém a v Třebechovickém muzeu betlémů jich můžete okouknout mnoho. Tím největším je Proboštův mechanický betlém.

Více na: www.betlem.cz

Vánoce letem světem

26. 11. – 14. 12. Zámek Karlova Koruna, Chlumec n. Cidlinou

Zámek vás nechá nahlédnout do tajů vánočních oslav, jak je neznáte. Ruské Vánoce představí krásnou Sněhuročku a dědu Mráze, italské dobrosrdečnou Befanu a americké Santu Clause.

Více na: www.karlovakoruna-zamek.cz

Vánoce na zámku

1.–16. 12. Zámek Hrádek u Nechanic

Navštivte zámek, kde se natáčely pohádky Princ a Večernice a jiné. A když tu budete, ochutnejte pravý anglický punč nebo mikulášský vrkoč.

Více na: www.zamek-hradekunechanic.cz

Malý advent na statku

1. 12. Šrámkův statek v Pileticích

Zvyky a tradice, pohádka za pecí, pečení tradičního pečiva – to a mnohem více na vás čeká v roubeném piletickém stavení.

Více na: www.sramkuvstatek.cz

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Přijel k nám bílý kůň, zalehl nám celý dům. Co je to?

- a) peřina
- b) sníh
- c) mouka

2. Jak se jmenují princovi švagři v pohádce Princ a Večernice?

- a) Zlatník, Stříbrník, Bronzovník
- b) Slunečník, Měsíčník, Větrník
- c) Slunečník, Deštník, Sněžník

3. Kdo v České republice nosí dárky?

- a) děda Mráz
- b) Ježíšek
- c) Santa Claus

Své odpovědi nám pošlete do

10. prosince z www.kampocesku.cz/

soutěže nebo poštou na adresu redakce.

Deset autorů správných odpovědí obdrží od sdružení Hradecko zajímavé ceny.

Čerti na bílé věži

5. 12. Bílá věž, Hradec Králové

Opět po roce bude na věži řídit nezbedná parta čertů. Obměkčit je můžete jedinec básničkou, písničkou či říkankou, a pak honem pokračovat ve výstupu za Mikulášem a andělem.

Více na: www.bilavez.cz

Vánoce ve skanzenu

15.–16. 12. Podorlický skanzen, Krňovice

Víte, jak se slavily vánoční svátky v době našich prababiček? Jak se zdobily světničky, vyráběly ozdoby či peklo cukroví? Přijďte a vše se dozvíte!

Více na: www.krnovice.cz

Putování za Ježíškem

22.–23. 12. Infocentrum Hradec Králové

Jak to vlastně s tím Ježíškem bylo? To a mnohem více se dozvíte při vánočně laděné procházce s průvodcem, kterou můžete zakončit návštěvou Bílé věže.

Více na: www.hkinfo.cz

www.hradecko.eu

HRADECKO

Adventní Rychnov nad Kněžnou

Přijměte srdečné pozvání do Rychnova nad Kněžnou, brány Orlických hor. V zimním a především adventním období se v našem městě koná několik již tradičních akcí.

9. 11. | 14 hod. | Martinské slavnosti (Staré náměstí) – těšit se můžete na řemeslný jarmark a dobově pojatý umělecký program, který přinese časy potulných kejklířů a komediantů. Přípraveny jsou i hry pro malé a velké a můžete se těšit na slavnostní příjezd sv. Martina na bílém koni. Nebude ani chybět dobré jídlo a víno. Od 20.00 se v Pelclově divadle bude konat Společenský večer s cimbálovou muzikou Moravia.

4. 12. | 19 hod. | Pavel Šporcl – Vánoce 2018 (Pelcovo divadlo) – vánoční koncert, kde v první polovině svátečně laděného koncertu zazní oblíbené a známé věty z barokních koncertů pro housle, smyčce a basso continuo J. S. Bacha či A. Vivaldiho v doprovodu komorního smyčcového orchestru Praga Camerata. Druhá polovina večera bude ryze vánoční, sestavená z překrásných vánočních melodií, písní a koled z celého světa za doprovodu Rychnovského dětského sboru Carmina.

7.–26. 12. | Výstava betlému z kraje Orlických hor (Kolowratský zámek) – tradiční výstava nabízí každoročně celou škálu zajímavých exponátů

– historické betlémy i díla renomovaných či začínajících řezbářů. Rovněž jsou zde zastoupeny i betlémy mechanické. K zhlédnutí bude kolem 80 exponátů a během výstavy se konají podvečerní koncerty, na kterých účinkují žáci Základní umělecké školy.

Městské informační centrum
Rychnov nad Kněžnou
www.rychnovsko.info

Jan Ladislav Pospíšil

Bořitel tvůrcem (170 let)

V případě Jana Ladislava Pospíšila to opravdu platí. Jeho snaha o zbourání městských hradeb v Hradci Králové byla nakonec úspěšná. Rozvoj města mohl pokračovat.

Narodil se na Štědrý den roku 1848 v Trutnově, ale celý svůj život strávil v Hradci Králové. Po smrti bratra převzal rodinnou tiskárnu s knihkupectvím a současně se zapojoval do veřejného života. V roce 1880 se stal obecním zastupitelem, poté členem městské rady a náměstkem purkmistra. Měl „na svědomí“ vznik městského muzea nebo založení Klicperova divadla. Když se mu konečně podařilo prosadit zboření hradeb, emocionálně vyčerpaný byl stižen mozkovou mrtvicí a za tři dny, 6. 3. 1893, umírá. Pohřben byl na novohradeckém hřbitově.

-babok

Jo, není to jednoduché

Jean-Claude Islerť

16. 1. 19
od 19 hod.

**FILHARMONIE
HRADEC KRÁLOVÉ**

PŘEDPRODEJ WWW.HKPOINT.CZ

Dárek k předplatnému

Dostal se vám do rukou turistický magazín **KAM po Česku** nebo kulturní měsíčník **Pražský přehled kulturních pořadů poprvé**? Chtěli byste mít jejich každé vydání a ani jedno nevynechat? Předplatte si jeden nebo druhý, případně oba a jako dárek obdržíte od redakce KAM po Česku publikaci **Pražský hrad, nádvorními do zahrad**.

Dárek dostanou i ti, kteří již předplatiteli jsou a zažádají si o prodloužení předplatného. Jednoduše řečeno, knihu obdrží od redakce každý, kdo si předplatí KAM po Česku nebo Pražský přehled kulturních pořadů. Přejeme krásné Vánoce.

www.kampocesku.cz/predplatne

O. Zelenka: Námluvy, Divadlo ABC (1978)

Nezapomenutelný Martin Kabát (100 let)

„Prachsakra! Poustevníka jsem zachránil od pekla, loupežníka jsem zachránil od pekla a teď ho s tebou, Káčo divoká, budu mít já sám!“ Vzpomínáte si na obrovského chlapa s hlasem jako zvon, který měl v dobrácké tváři neustále úsměv? Tak to byl Martin Kabát alias Josef Bek. Oblíbený herec, který kolem sebe po celý život šířil dobrou náladu.

Josef Bek se narodil 21. prosince 1918 v Hradci Králové do rodiny nádražního dělníka. Jenže přišel na svět o dva měsíce dříve, byl malinký a slabý a porodní bába mu nedávala velké naděje. Inkubátory ještě nebyly, tak maminka milého Josífka „dopékala“ v troubě. Talent začal budoucí herec projevovat již od malička. Pravidelně ochotničil a už za studií mu nabídli angažmá. Rodiče ho ale k divadlu nepustili, že by se tam zkalil. V roce 1942 mu hrozila práce v „rajchu“, tak se stal profesionálním hercem, protože ti tam nemuseli. Angažmá dostal v Olomouckém divadle, kde prožil 12 let. Zde také poznal svou manželku, tanečnici Evu. V roce 1954 přešel do Městských divadel pražských, kde zůstal až do důchodu. V 50. a 60. letech točil jeden film za druhým a v mnohých měl hlavní role. Byly to filmy jako Hudba z Marsu, Florenc 13:30, Bílá paní, 105% alibi a samozřejmě jeho asi nejslavnější role vysloužilého dragouna Martina Kabáta v pohádce Hrátky s čertem. Často vystupoval jako zpěvák v zábavných pořadech. I zde oplýval neuvěřitelnou energií, neustále rozdával pohodu a vůbec se nešetřil. Také proto před Vánoci 1993 zkolaboval přímo na jevišti. Josef Bek zemřel 5. května 1995 v Praze a je pohřben na hřbitově v Hradci Králové.

Helena Jehličková

foto © Archiv MDP, autor M. Tůma

Čekání na advent

Zveme vás do města Ústí nad Orlicí strávit podzim a předvánoční čas. U nás můžete sportovat a relaxovat i v době padajícího listí a mrazivých dnů. Pěší procházky nebo projížďky na kole po cyklostezkách barevnou podzimní přírodou nebo na lyžích zimní krajinou v lyžařské stopě vás nabijí energií a příjemně unaví.

okny pozorovat padající barevné podzimní listí nebo něžné sněhové vločky. Adventní čas začíná v Ústí nad Orlicí rozsvěcením vánočního stromu s kulturním programem a jarmarkem na Mírovém náměstí. Klidná adventní atmosféra na vás dýchne také v novém parku u kostela. Meditovat můžete v kapli sv. Jana Pavla II., jejíž moderní výzdoba reflektuje úctu k životu od jeho počátku až k jeho závěru.

Přijďte si k nám odpočnout a relaxovat.

2. 12. Ústecký advent | Mírové náměstí | jarmark, koncert, rozsvěcení vánočního stromu

26. 12. Živý betlém | Mírové náměstí | inscenovaný biblický příběh

31. 12. Silvestr na náměstí | Mírové náměstí | přípitek, koncert, ohňostroj

Turistické informační centrum města Ústí nad Orlicí
www.ustinadorlici.cz

[ou] Město Ústí nad Orlicí

Vánoční čas v Humpolci

28. 11. – A vánoční přichází čas

Vánoční tvoření v knihovně

5. 12. – Mikuláš na náměstí

2. 12. – Krkonošské pohádky: Anče a Kuba mají Kubíčka

Divadelní pohádka pro děti

7. 12. – Návštěva z Ordinance

Talk show Martina Zounara a dalších herců

12. 12. – Princezna ze mlejna

Divadelní muzikálová pohádka

12. 12. – Česko zpívá koledy

A potřetí je zpívá na Horním náměstí v Humpolci

13. 12. – Vánoční kamion Coca-Cola

16. 12. – Stříbrná neděle

Koledy, pohádky, jarmark a pravá česká zabijačka na Horním náměstí

19. 12. – Česká mše vánoční

Tradiční koncert v kostele

18. 1. – Pan Halpern a pan Johnson

Brilantní divadelní představení z dílny Divadla Ungelt

Více info na www.infohumpolec.cz

**Městské kulturní a informační středisko
Havlíčkovo náměstí 91, 396 01 Humpolec
www.infohumpolec.cz**

Zažijte kouzelnou adventní atmosféru v Třebíči

Město Třebíč připravuje na dobu adventu řadu kulturních akcí a koncertů. Kromě těchto akcí jsou však přístupné také všechny památky a muzea.

Navštívit můžete například Muzeum Vysočiny Třebíč, které láká svými čtyřmi interaktivními expozicemi a v zimním období zde také objevíte vánoční výstavu betlémů. Vaše děti jistě zaujme expozice v předzámčí Cesty časem. Expozice nabízí poznání třebíčské historie a historických řemesel netradiční formou a určena je především pro děti a mládež.

Jediné science-centrum na Vysočině Alternátor nabízí zábavu pro celou rodinu. Návštěvníci zde mohou vidět expozice věnované energii, výrobě obuvi a unikátní projekční kouli s daty z NASA.

V období předvánočního shonu si můžete odpočinout v Aquaparku Laguna. Kromě zábavní části s bazény a toboganem zde naleznete také wellness zónu. ... a pohled na zimní Třebíč v mlžném oparu vyhřívajícího venkovního bazénu je úchvatný zážitek.

Přijďte do Třebíče a objevte kouzlo města i v zimě!

Kulturní akce letošní zimy:

1. 12. Chanuka – svátek světel (Zadní synagoga)
Oslava židovského svátku. Nebudou chybět oblíbené kostýmované prohlídky židovské domácnosti, chanukové koblížky a hra drejdl.

5. 12. Mikulášská nadílka (Karlovo náměstí)
Tradiční Mikulášská nadílka pod vánočním stromkem.

14.–22. 12. Vánoční náměstí (Karlovo náměstí)
Vystoupení tanečních, pěveckých a hudebních souborů MŠ, ZŠ a SŠ, ukázky lidových řemesel, vánoční trhy.

1. 1. Novoroční ohňostroj (Karlovo náměstí)

Více informací na
www.visittrebic.eu, www.mkstrebic.cz

**Adventní koncert
Hustopeče**

**Zuzana Stirská & Fine Gospel Time:
Bez toho nejsou Vánoce**

neděle
23. 12. 2018
18.00 h

Kostel sv. Václava a sv. Anežky České, Dukelské náměstí.

Předprodej vstupenek:
Turistické informační centrum
Dukelské nám. 23, Hustopeče, tel.: 519 412 909
a prostřednictvím Ticketstream.

HUSTOPEČE
Srdce vlnic a mandloňe

Kraj mého srdce 2018

Anketa „Kraj mého srdce 2018“ vstupuje již do 7. ročníku. Určena je široké veřejnosti, kdy můžete dát hlas některému z krajů v deseti kategoriích výletů.

Pořadatelem je již tradičně redakce KAM po Česku a veletržní společnost Incheba Expo Praha. Záštitu nad anketou převzala Asociace krajů České republiky. Hlasování proběhne od 1. 11. 2018 do 31. 1. 2019 na internetových stránkách www.kampocesku.cz.

Krajští vítězové v jednotlivých kategoriích budou slavnostně vyhlášeni a ceny jim předány v rámci doprovodného programu veletrhu cestovního ruchu Holiday World 2019 v Praze.

Deset hlasujících v anketě získá po jedné ceně od každého z partnerů ankety. Výherci budou zveřejněni v březnovém vydání magazínu KAM po Česku nebo od 26. 2. 2019 na www.kampocesku.cz/anketa.

www.kampocesku.cz

MĚSTO PŘÍBOR VÁS ZVE NA

ADVENT V PŘÍBOŘE

✳ **Sobota 1. 12. od 17:00 hod. ✳**
PŘÍBORSKÉ ČERTOVINY

Piaristický klášter

✳ **Neděle 2. 12. od 17:00 hod. ✳**
I. ADVENTNÍ KONCERT

Piaristický klášter vstupné 50 Kč

✳ **Úterý 4. 12. od 16:00 hod. ✳**
MIKULÁŠSKÁ JÍZDA

náměstí S. Freuda

✳ **Sobota 8. 12. od 8:00 do 12:00 hod. ✳**
VÁNOČNÍ JARMARK

náměstí S. Freuda

✳ **Sobota 8. 12. od 15:00 hod. ✳**
POPLETENÉ VÁNOCE - pohádka

Kulturní dům Příbor vstupné 50 Kč

✳ **Neděle 9. 12. od 17:00 hod. ✳**
II. ADVENTNÍ KONCERT

Kulturní dům Příbor vstupné 100 Kč

✳ **Středa 12. 12. od 17:30 hod. ✳**
ČESKO ZPÍVÁ KOLEDY

náměstí S. Freuda

✳ **Neděle 16. 12. od 17:00 hod. ✳**
III. ADVENTNÍ KONCERT

Piaristický klášter vstupné 50 Kč

✳ **Úterý 18. 12. od 17:00 hod. ✳**
VÁNOČNÍ ČAS - hosté Jů a Hele

Kulturní dům Příbor vstupné 50 Kč

✳ **Sobota 22. 12. od 15:00 hod. ✳**
ZIVÝ BETLÉM

náměstí S. Freuda

✳ **Neděle 23. 12. od 17:00 hod. ✳**
IV. ADVENTNÍ KONCERT

Piaristický klášter vstupné 50 Kč

✳ **Pondělí 31. 12. od 24:00 hod. ✳**
OHŇOSTROJ

náměstí S. Freuda

Změna programu vyhrazena.
Z akcí bude pořizován videozáznam
a fotodokumentace pro účely propagace.

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK - Turistické informační centrum Příbor, pokladna Kulturního domu Příbor,
www.pribor.eu <http://kulturnidum.pribor.eu> www.facebook.com/priboroficialni on-line <http://kulturnidum.pribor.eu>

PŘIJEĎTE NA FAJNE TRHY!

Ostravské Vánoce

29. 11. – 23. 12. 2018

www.ostravainfo.cz
www.ostravskevanoce.cz

Adventní čas ve Valašském muzeu

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm je jedno z nejstarších muzeí v přírodě v Evropě. Prezentuje lidovou architekturu moravského Valaška z městského i vesnického prostředí.

Přijměte pozvání do areálů Dřevěného městečka, Mlýnské doliny či Valašské dědiny a prožijte dny v duchu tradic, folkloru a historie. Během celého roku se zde konají národopisné akce, folklorní festivaly, setkání řemeslníků a jarmarky. Nejinak je tomu v čase adventním.

- 2. 12. od 17 hod. **Večer při svíčkách** | Dřevěné městečko, Janíkova stodola
slavnostní předvánoční koncert skupin Jitka Šuránská Trio a RukyNaDudy
- 5. 12. od 14 do 18 hod. **Mikulášský podvečer** | Valašská dědina

prohlídka areálu s mikulášskou nadílkou, volný vstup pro děti do 15 let

- 15. a 16. 12. **Vánoční jarmark** | Dřevěné městečko, Valašská dědina | nabídka dáreků z dílen lidových výrobců, koledování, obchůzky luček a čertů, oživené expozice ve Valašské dědině
- 22. a 23. 12. **Živý betlém** | Dřevěné městečko
lidová hra o narození Ježíše podle Matoušova evangelia
- 26. 12. ve 13 a v 15 hod. **Štěpánská koleda** | Dřevěné městečko
vánoční koncert v kostele sv. Anny

Více informací na
www.vmp.cz

VALAŠSKÉ MUZEUM V PŘÍRODĚ
V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM
NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

PAVEL ŠPORCL
 VÁNOCE
 GENERALI TOUR 2018

27. 11. Brno – Sono Centrum
 2. 12. Olomouc - Reduta
 3. 12. Hradec Králové – Kongresové centrum Aldis
 11. 12. Zlín – Kongresové centrum Zlín
 12. 12. Louny – Vrchlického divadlo
 17. 12. Český Krumlov – Zámecká jízdárna
 18. 12. Plzeň – Velká synagoga
 19. 12. Praha – Lucerna

www.pavelsporcl.cz
www.facebook.com/pavelsporcl

 Za nejznámějším a architektonicky nejcennějším románským palácem považujeme tzv. Přemyslovský palác v Olomouci. Zůstal zachován v objektu, který je doplněn...										
POMŮCKA: AIM, OONA, TI	POTRAT ZASTAR.	ČESKÁ HUDEBNÍ SKUPINA	INICIÁLY HERCE VETCHEHO	ORGÁN ČICHU	KORYTO		PROJEVY KOROZE MN. Č.	OBYVATEL IRSKA	2. DÍL TAJENKY	UCHAZEČ
PARUKA ZASTAR.						LOTYŠSKÉ HLAVNÍ MĚSTO				
SUDOKO-PYTNÍK						VZNIK MAZADLO				
OBCHODNÍ CENTRUM ZKR.			OPUŠTĚNÍ ŘECKÉ PÍSMENO					CHEM. ZN. TELLURU SUNDAT BOTY		
ZNAČKA HYGIEN. POTŘEB				PŘITAKÁNÍ CHAPLINOVA MANŽELKA			ZDRHOVADLO ZNAČKA MILIMETRU			
TRUP SLOV.					ZVLÁDNOUT OBLÍBENÝ NÁPOJ HOVOR.					
	SYMBOL LÁSKY	SYMF. ORCH. PRAHY 1. DÍL TAJENKY				ČESKÝ ZPĚVÁK PETR ??? OSTYCH				ODPLATA
TROPICKÝ PLOD							SKUPINA DRUH KUDRNATÉHO ÚCESU			
MOJE ŽEN. ROD.			BOLÁK V ÚSTECH PSACÍ POTŘEBY					MISTROV. SVĚTA ZKR. PŘÍR. SLANÁ VODA		
ODPOLEDNE ZKR.				ŘEKA V MEZOPOTAMÍ ADVENTNÍ ÁRIE ZKR.						
MĚSÍC SATURNU					DIVADELNÍ HRA ZAROŽOVANÉ MASO					
	STÁTNÍ POKLADNA NÁDOBA NA OSTATKY					SPZ OPAVY INIC. HEREC. ISSOVE				BÁJE
BOJOVÝ POKŘÍK				OZNAČ. ČES. LETADEL NEPRAVDA HOVOR.			AK. INFARKT MYOKARDU INIC. PROZ. RAISE			
CHEM. ZN. RADONU			CVIK ČÍNSKÝ LITERÁRNÍ SOUDCE					ZVUK TROUBENÍ OSOBNÍ ZÁJMENO		
MALÁ KOVOVÁ SPOJOVACÍ SOUČÁSTKA						DOSTAT SE DOVNITŘ VOZEM				
ZN. KOSMETIKY						OBRUBY OBRAZU				

Poznáte místo na fotografii?

a) Prostějov b) Přerov c) Vyškov

Tajenku křížovky a odpověď na fotohádanku nám zašlete do 10. prosince z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvím Kartografie PRAHA.

Podmínky soutěží najdete na www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky. Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele soutěže za účelem vyhodnocení a předání výher. Výherci budou informováni redakcí a výhry jim budou zadavatelem soutěže zaslány do 15. dne v měsíci.

Správné odpovědi a výherci

Soutěže za měsíc říjen 2018.

Celkem došlo 1 886 odpovědí, 1 815 z internetu a 71 dopisů, z toho 1 066 žen a 820 mužů.

Edice ČT

otázka: Kniha Zahrádka pod hvězdami se podobá jiné úspěšné knize z Edice ČT napsané podle oblíbeného Večerníčku. Jak se jmenuje?

odpověď: b) Chaloupka na vršku

soutěžilo: 513 čtenářů; 487 správně; 26 špatně

výherci: J. Radiměšský, Olomučany; E. Hačeková, Praha 8; H. Prinzová, Vrchlabí

Znáte Ohřinku?

otázka1: a) víla

otázka2: c) Antonín

otázka3: b) Peruc

soutěžilo: 489 čtenářů; 457 správně; 32 špatně

výherci: R. Holcová, Olbramovice; M. Matysová, Liberec; L. Kitlerová, Broumov; K. Lanusová, Pardubice; M. Jančová, Tichá; A. Kuvíková, Holasovice; J. Bystrá, Jaroměřice u Jevíčka; J. Perutíková, Palkovice; P. Jaroš, Jičín; J. Dušek, Polička

Fotohádanka

otázka: Poznáte místo na fotografii?

odpověď: Chrám sv. Víta na Pražském hradě

soutěžilo: 447 čtenářů; 370 správně; 77 špatně

výherci: J. Odvárka, Hustopeče; V. Vondřejc, Humpolec; J. Cancellaro, Praha 4

Křížovka

... uhlíčité koupele a pitná kúra

soutěžilo: 437 čtenářů; 432 správně; 5 špatně

výherci: F. Matějka, Brandýs nad Orlicí; L. Mlčuch, Louny; T. Dvořák, Střelice

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

KAM po Česku

Nejvíce odpovědí na soutěžní otázky do redakce zaslali čtenáři z okolí distribučního místa Rychnov nad Kněžnou. Poměr počtu obyvatel v závislosti na počtu došlých odpovědí rozhodl, že prestižní certifikát

Mazaní čtenáři

uděluje redakce magazínu KAM po Česku za vydání říjen 2018

**Městské informační centrum
Rychnov nad Kněžnou**
Staré náměstí čp. 68, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Luděk Sládek
šéfredaktor

ŠKODA MUZEUM

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

ŠKODA Muzeum a výrobní závody ŠKODA AUTO

Zveme Vás na prohlídku ŠKODA Muzea i na exkurzi do výrobních provozů ŠKODA AUTO. Individuální prohlídka muzea je možná kdykoliv v rámci otevírací doby.

Prohlídky muzea s průvodcem, exkurze do výrobních provozů ŠKODA AUTO a cizojazyčný výklad po předchozím objednání.

Otevírací doba: Po–Ne, 9–17 hodin.

ŠKODA Muzeum, tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav
T: +420 326 832 038, E: muzeum@skoda-auto.cz,
muzeum.skoda-auto.cz

Tradiční český výrobce
VÁNOČNÍ VÝZDOBY,
dekorací a osvětlení

Již 26 let
přinášíme
vánoční pohodu
do všech měst
a obchodů

vanocni
vyzdoba
.cz

Průmyslová 6, 431 51 Klášterec nad Ohří
tel.: 474 316 733 info@mkmont.cz

www.mkmont.cz

Navrhne, vyrobíme a zrealizujeme výzdobu Vašeho domu, podniku či města !